

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
129. (1195.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2393
1 amerikai dollár	3,3687
100 magyar forint	1,4836

Aktuális

3

Udrea átviharzott Szatmáron

Szatmár megyébe látogatott Elena Udrea régiófejlesztési és turisztikai miniszter. A hivatalos látogatás alkalmával kórház- és iskolafelújítási támogatási projektet írt alá, és ígéretet tett arra, hogy a környék turisztikai projektjei prioritást élveznek majd.

Társadalom

7

Siker a mobil vradás

Turnéra indultak a mobil vradó központok, hamarosan több erdélyi nagyvárosban is házhoz mennek az Egészségügyi Minisztérium járművei, ha elég önkéntes jelentkezik. A szaktárca szerint változik a társadalom vradó kedve: az emberek rájöttek, hogy fontos a segítségnyújtás.

Média

9

A normalitás stratégiája

„Elnök-vezérigazgatóságom lehetőséget nyújt a rádióknak és a hallgatónak egyaránt arra, hogy jobb irányba fordítsuk azt a párbeszédet, amit a rádió a romániai magyarsággal folytat” – fogalmazott a lapunknak adott interjúban Demeter András István, a román rádió új vezetője.

Vezércikk

3

A változás kényszere

Kár, hogy a diákok nagyobb számban nem mentek át az érettségire, de az eredmények a romániai oktatás valós helyzetképét tükrözik: az oktatásnak kell megváltoznia ahhoz, hogy a diákok valóban éretten érkezzenek a felnőttkor küszöbére. A hosszú távra is megtartott hasonló érettségi rendszer és azoknak a tanároknak a példája, akiknek a diákjai jól szerepeltek, talán képes kikenyszeríteni ezt a változást. ▶

Székedi Ferenc

Harc a tanári állásokért

A bércsökkentés ellenére hatalmas a túljelentkezés a pedagógusi posztokra

A címzetes és a helyettes tanári állások elosztásához nyaranta versenyvizsgáznuk kell az azokra pályázó pedagógusoknak

Fotó: Sipos M. Zoltán

Nem szegi kedvét a pedagógusoknak sem a létszámcsökkentés, sem a 25 százalékos bércsökkentés, rekordot dönt az idén a tanári állásokért meghirdetett pályázatokon a túljelentkezés. Nem minden szakterület van azonban lefedve: tornatanárból túl sok, matematikatanárból túl kevés jelentkezik. Szakértők szerint az okoz gondot, hogy az egyetemekről átgondolatlanul „ömlenek” a diplomás pedagógusok. Daniel Funeriu szerint nincs ok az elkeseredésre, ha a tanügyi reform tovább folytatódik, stabilizálódik az oktatási rendszer. A pedagógusok másként gondolják: sokan eperszedő idénymunkával biztosítják a bérckiegészítést. **7. oldal ▶**

Süllyed Erdély szellemisége?

„Erdély szellemisége süllyedőben van, soha nem állt tovább az erdélyi magyar szellemiség Európától vagy bármilyen haladó szellemiségtől, még a provincializmus korában sem, mint ma” – jelentette ki lapunknak Tompa Gábor. A kolozsvári Állami Magyar Színház igazgató-rendezőjét annak kapcsán kérdeztük, hogy az utóbbi időben sűrűsödtek az erdélyi magyar társulatok vezetői elleni támadások, és vita alakult ki arról, hogy a színházak művészi törekvései és a nézők elvárása eltávolodtak egymástól. Összeállításkunkban megszólalnak a temesvári, marosvásárhelyi és a sepsiszentgyörgyi társulatok vezetői is. **8. oldal ▶**

Rekordvízhozam a folyókon

Nem csak a Duna, hanem a Szeret és a Prut is vízszintje is rekordmagasságot ért el tegnap. Galacon kritikus a helyzet, de még tart a védgát. Traian Bănescu úgy vélte, a magas vízhozam sem indokolja a kialakult katasztrófahelyzetet. **7. oldal ▶**

Meddig nőhet még? Traian Bănescu a Dunát szemlélte Galacon

Fotó: Mediafax

Tizenkét halott a légi balesetben

Nem tizenegy, hanem tizenkét halálos áldozattal járt az a repülőgép-baleset, amely hétfőn történt a Konstanca megyei balesetben – pontosított tegnap a védelmi minisztérium. A tájékoztatás szerint nem 13-an tartózkodtak a gépen, hanem 10 ejtőernyős és egy 4 fős személyzet. Három embernek sikerült kiugrania a gépből, miután az a földhöz csapódott, de súlyos sérüléseket – gerinc- és végtagtöréseket, illetve égési sérüléseket – szenvedtek. Egyikük az éjszaka belehalt sérüléseibe – tette hozzá a minisztérium. Az utóbbi másfél évtizedben alig volt olyan esztendő, amelyben ne következett volna be valamilyen légi baleset. **2. és 4. oldal ▶**

Röviden

Marosvásárhelyen ülésezik az SZKT

Markó Béla, az RMDSZ szövetségi elnöke péntek délután 14 órára, a marosvásárhelyi Kultúrpalotába összehívta a Szövetségi Képviselők Tanácsának (SZKT) ülését. A tanácskozás napirendjén a szövetségi elnök politikai tájékoztatója, az Ügyvezető Elnökség félévi beszámolója szerepel. Emellett megvitatják az RMDSZ gazdaságélénkítő javaslatait és döntenek a Szövetség sora következő 10. Kongresszusának időpontjáról és előkészítéséről.

Szlovákia: aláírták a koalíciós szerződést

Koalíciós szerződést írt alá tegnap Pozsonyban négy jobbközép szlovákiai párt, amelyek közösen kívánnak kormányt alakítani. A Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKU), a Szabadság és Szolidaritás (SaS), a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) és a Híd alkotta koalíciónak együttesen 79 képviselője van a 150 tagú parlamentben. A dokumentumot a négy párt elnökei, Mikulás Dzurinda (SDKU), Richard Sulík (SaS), Ján Figel (KDH) és Bugár Béla (Híd), valamint Iveta Radicová (SDKU) kijelölt miniszterelnök írta alá. Az új koalíciós kormánynak 15 tagja lesz a miniszterelnökkel együtt.

NATO-katonák haltak meg Afganisztánban

Újabb három katonája haláláról számolt be a NATO vezette afganisztáni nemzetközi biztonsági erő (ISAF), alig fél nappal azután, hogy beszámolt négy katona elvesztéséről. Mind a három újabb áldozat életét a tálib lázadók gyakran használt fegyvere, a házi készítésű akna oltotta ki az ország déli részén. Állampolgárságukat nem közölték. Velük együtt 334 külföldi katona halt meg az idén a háború dúlta országban, vagyis messze a legtöbb a harcok 2001. őszi kezdete óta az évek időarányos részét tekintve.

Tadic: nem tőrjünk el a koszovói albánok egyoldalú intézkedéseit

A szerb kormány a jövőben nem fogja el-
tűrni a koszovói albán vezetés esetleges újabb egyoldalú intézkedéseit – jelentette ki Boris Tadic szerb elnök tegnap New Yorkban az ENSZ Biztonsági Tanácsának Koszovóval foglalkozó rendkívüli ülésén. „Az albán nemzetiségű (pristinai) kormánynak következményekkel kell számolnia, ha még egyszer egyoldalú cselekedetekhez folyamodik. Ellenkező esetben Szerbiának nem lesz más választása, mint hogy felülvizsgálja a koszovói nemzetközi jelenlétéhez való viszonyát” – mondta Tadic a Beta szerb hírügynökség tudósítása szerint.

Olajkatasztrófa: a szennyezés elért minden öböl menti amerikai államot

Az olajszennyezés már elérte mind az öt mexikói-öbölbeli szövetségi államot; kátránydarabokat mosott partra a víz Texasban is – jelentette tegnap az ABC News. A Texasban talált kátrány mennyiség elenyésző ahhoz a szennyezéshez képest, amely eddig beborította Louisiana, Mississippi, Alabama és Florida állam egyes partszakaszait abban a katasztrófában, amelyet egy olajfúró platform két és fél hónappal ezelőtti felrobbanása váltott ki.

Zsidó telepek ellenőrzése alatt Ciszjordánia fele

A Ciszjordániában, a Jordán folyó nyugati partján létesített izraeli telepek ellenőrzése alatt van a terület több mint 42 százaléka – közölte a B.Celem nevű izraeli emberijogvédő szervezet. A hivatalos állami dokumentumokra, köztük katonai térképekre és a telepekről szóló katonai nyilvántartásra hivatkozó csoport szerint a telepések által elfoglalt terület egyötöde korábban palesztin birtokosoké volt.

Tizenkét halott a tuzlai balesetben

Cs. P. T.

▶ Tizenkettőre nőtt a hétfői repülőgép-baleset halálos áldozatainak száma – közölte tegnap a bukaresti védelmi minisztérium. Amint arról beszámoltunk, a légierő Antonov 2 (AN-2) típusú gyakorlórepülőgépet a Konstanca megyei Tuzla repülőterén érte a szerencsétlenség: közvetlenül a felszállás után lezuhant és ki-

Három embernek sikerült kiugrania a gépből, miután az a földhöz csapódott, de súlyos sérüléseket – gerinc- és végtagtöréseket, illetve égési sérüléseket – szenvedtek. Egyikük az éjszaka belehalt sérüléseibe – tette hozzá a minisztérium.

A halálos áldozatok között van a légierő egyik fő kiképzőiskolájának parancsnoka, Nicolae Jianu, nős, két gyermek édesapja.

nak: a műszaki meghibásodást vagy az emberi hiba lehetőségét, a szakértők szerint valószínűbb ez utóbbi.

A vizsgálóbizottság vezetője, Victor Strâmbeanu tábornok szerint az egyik túlélő szabadította ki két másik társát a lángokban álló pilótafülkéből. „Hősiesen járt el” – nyilatkozta a tábornok. Tájékoztatása szerint a gép motorja nem a levegőben, hanem a föld-

A gép motorja nem a levegőben, hanem a földhöz csapódáskor gyulladt ki

Fotó: Mediafax

gyulladt. A hétfői tájékoztatással szemben nem 13-an tartózkodtak a gépen, hanem 10 ejtőernyős és egy 4 fős személyzet. A tegnapi pontosítás szerint a helyszínen nem 10 ember vesztette életét, hanem 11. Életkoruk 22 és 49 év közötti és többségük nem volt házas.

A baleset okát még mindig nem tudják. A védelmi minisztérium kötelékébe tartozó régi típusú – az ötvenes években gyártott – repülőgépet a szakértők rendkívül biztonságosnak tartják, ezért hétfőn nem annyira műszaki, mint inkább emberi hibára gyanakodtak. Két lehetséges okot vizsgál-

hoz csapódáskor gyulladt ki. „Még mindig nem tudjuk, mi történt a felszállás pillanata és a zuhanás momentuma között. A pilóta és az irányítótorony közötti beszélgetés semmilyen meghibásodásra vonatkozó adatot nem tartalmaz” – mondta a vizsgálóbizottság elnöke. ◀

Budapest megindította a Pozsony elleni eljárást

MTI

▶ Megindította az eljárást Szlovákia ellen az Európai Bíróság előtt a magyar Külügyminisztérium tegnap, amiért a szomszédos ország a személyek szabad mozgásáról szóló irányelvre való hivatkozással 2009. augusztus 21-én megtagadta Sólyom László köztársasági elnök belépését a területére – közölte a tárca szóvivői irodája az MTI-vel. Magyarország álláspontja továbbra is az, hogy Sólyom László beutazásának megtagadása összeegyeztethetetlen az Európai Unió normáival. Szlovákia uniós jogot sértett, amikor az irányelvre hivatkozással nem engedte belépni az államfőt Szlovákiába – olvasható a Külügyminisztérium közleményében. Mivel két tagország közötti jogvitáról van szó – írják –, Magyarország úgy véli, hogy a kétoldalú kapcsolatokat az segíti, ha a felek ezt a vitát bírói úton, az Európai Bíróság előtt rendezik. Magyarország meggyőződése, hogy az Európai Bíróság ítélete iránymutatást ad majd a személyek szabad mozgásáról szóló 2004/38/EK irányelv – különösen a kiemelt személyekre vonatkozó szabályok – jövőbeli alkalmazásához, hozzájárulva ezáltal

az európai uniós jog fejlődéséhez, amely minden tagállam, egyben az Európai Unió érdeke is – zárul a dokumentum.

A Külügyminisztérium június 24-én jelentette be, hogy Magyarország folytatni fogja a Szlovákia ellen indított eljárást az Európai Bíróság előtt. Brüsszelben aznap közölték, hogy az Európai Bizottság szerint sem az uniós szerződés, sem a másodlagos jogforrások rendelkezései nem vonatkoznak valamely tagállam államfőjének egy másik tagállamban teendő látogatására, ezért a Sólyom László köztársasági elnök tavaly augusztusi, megakadályozott szlovákiai látogatásával kapcsolatban a szlovák kötelezettségszegésre történő magyar hivatkozás megalapozatlan.

Az Európai Bizottság véleménye, hogy a jogforrások szövegéből, összefüggéseiből és céljából az következik: a szabad mozgás joga kizárólag magánjogi jogalanyként, nem pedig egy tagállam vagy egy harmadik ország államfőjeként illeti meg a polgárokat, míg az államfőkre a nemzetközi jog szabályai vonatkoznak.

Magyarország idén március 30-án indított eljárást Szlovákia ellen Sólyom László szlovákiai belépésének megtagadása miatt. ◀

Martonyi elégedett a magyar diplomácia első hónapjával

ÚMSZ

▶ Elégedett a magyar diplomácia első hónapjával Martonyi János külügyminiszter, aki szerint a szlovák kormányváltással a magyar-szlovák viszonyban javultak az esélyek – derül ki a Népszabadság tegnapi számában megjelent interjúból. Martonyi János úgy fogalmazott: „az elmúlt egy hónap külpolitikai szempontból jobban alakult, mint amire számítottam”. A miniszter szerint ez részben a szorosabb közép-európai együttműködésről szóló stratégiának, részben viszont Magyarországtól független körülményeknek köszönhető.

„Még a szlovák viszony javítására is kaptunk egy nagy lehetőséget, miután Pozsonyban jobbközép kormány fog alakulni” – tette hozzá. Mint mondta, ez teljesen új helyzetet teremt, bár tisztában van azzal, hogy az álláspontok között továbbra is nagy eltérések vannak.

„Egyre inkább meggyőződés, hogy jó dolog volt a parlament első ülésén elfogadni az állampolgársági törvényt, mert ezzel elkerültük azt, hogy az új szlovák kormány csak a hivatalba lépése után szembesüljön vele” – mondta az interjúban a külügy-

Illegális pénzek Sarkozynek?

Hírösszefoglaló

▶ A Franciaország legnagyobb vagyona körüli adócsalási ügyben hetek óta címlapon szereplő kulcsminisztert, Eric Woerthöt – egyben a kormány-párt pénztárnokát – tegnap az a vád érte, hogy Nicolas Sarkozy 2007-es elnökválasztási kampányához illegális módon vett át 150 ezer euró készpénzt a L'Oréal kozmetikai birodalom örökösétől, Liliane Bettencourtól. A Sarkozy megválasztása óta legnagyobb francia politikai válság azoknak a pazarlási és összeférhetetlenségi ügyeknek a csúcspontja, amelyek miatt a kabinet két tagja vasárnap távozni kényszerült. Tegnap már az ellenzék mellett kormánypárti politikusok, köztük Jean-Pierre Raffarin volt kormányfő és Jean-François Copé nemzetgyűlési frakcióvezető is szükségesnek tartotta, hogy Sarkozy mielőbb magyarázatot adjon a nyilvánosság előtt. Az államfő egy egészségügyi konferencián csak röviden reagált a vádakra, s újságírói kérdésekre nem kívánt válaszolni: „Annyira szeretném, ha az országot az olyan nagy problémák foglalkoztatnák, mint az egészségügy, az egészségügy átszervezése, a nyugdíj, a növekedés feltételeinek megteremtése, ahelyett, hogy az első indulásban magával ragadná egy olyan minden valóságot nélkülöző rágalmasz, amelynek egyetlen célja a beszennyezés”. Sarkozy sajnálatát fejezte ki amiatt is, hogy „olyan korban élünk, amelyben nagyobb érdeklődés mutatkozik egy botrányt keltő személy iránt, mint az iránt, aki gyógyít, dolgozik vagy épít”. Eric Woerth viszont minden vádat részletesen tagad, és azt is jelezte: nem kíván lemondani. ◀

Martonyi János külügyminiszter

miniszter, hozzátéve, hogy emellett eleget tettek egy alapvető választási ígéretüknek is. „Már korábban jeleztük Szlovákiának, hogy minden vitás kérdéssről késszék vagyunk tárgyalni” – mondta. Megjegyezte, hogy nagyon régen nem volt ekkora nézetkülönbség a szomszédos országok között, mint most, az állampolgársági törvény kapcsán. „Romániával, Szerbiával és Horvátországgal is sikerült megértetni, hogy a magyar gondolkodásból hiányzik mindenféle területi megfontolás, nem foglalkozunk határokkal, de sok szeretnénk foglalkozni az emberek jogaival, nyelvi identitásával, közösségi tudatával” – mondta az interjúban a magyar külügyminiszter. ◀

Nem megy a tisztújítás

Az ügyvezető elnökség segítségével választ elnököt az udvarhelyi RMDSZ

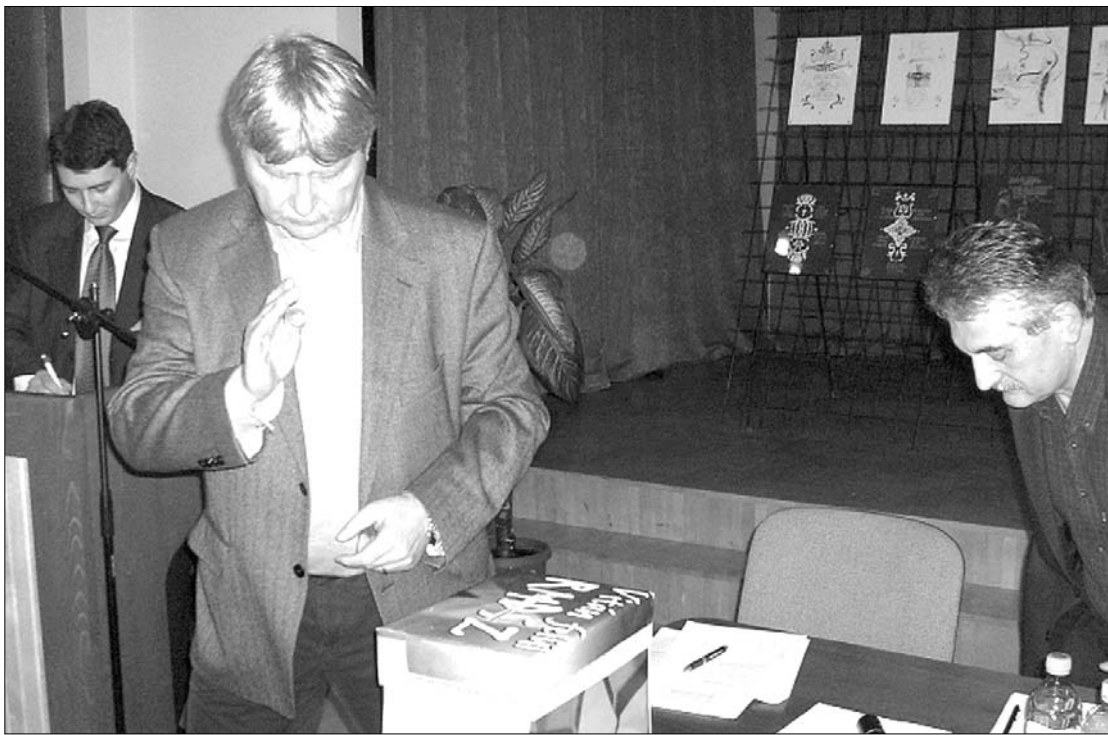
Baloga-Tamás Erika

► Várhatóan a héten dolgozza ki az RMDSZ ügyvezető elnöksége által felállított koordináló testület a szeptember 30-án sorra kerülő székelyudvarhelyi tisztújítás menetrendjét, beleértve azt, hogy milyen feltételekkel lehet indulni a városi szervezet elnöki tisztségéért folyó versenyben.

A székelyudvarhelyi RMDSZ-szervezet elnöki tisztségéért folytatott belső harc tavaly decemberben, a szervezet tisztújító ülésén kezdődött, és azóta sem csitult el a viszály. Ennek eredményeként szinte minden hónapra jutott egy-egy tisztújítás.

Bár a sorozatosan megszerzett elnökválasztásokat a Szövetségi Szabályzat-felügyelő Bizottság szabályzatellenesnek nyilvánította, a két pártra szakadt helyi szervezet végül már egymás tudta nélkül szervezett tisztújító gyűléseket, így kerülhetett sor arra is, hogy egyazon időben ketten is magukénak tartották a tisztséget. A felső vezetés végül megsokallta a helyzetet, és az RMDSZ ügyvezető elnökét, Takács Csabát küldték Székelyudvarhelyre, hogy tárgyaljon a konfliktus feloldásának lehetőségéről.

A körzeti vezetőkkel, korábbi elnökökkel folytatott tárgyalás eredményeként végül Bunta Levente széki elnököt kérték fel arra, hogy a következő tisztújításig lássa el a városi RMDSZ elnöki teendőit, és biztosítsa az ügyvitelt. Az RMDSZ ügyvezető elnöksége teljes mértékben kézbe vette az ügy irányítását, és első lépésként június végén koordiná-

Verestóy Attila szenátor szavaz a székelyudvarhelyi RMDSZ egyik tisztújító ülésén

Fotó: Bedőházi Attila-Csaba

ló testületet nevezett ki, amelynek hatásköre a városi szervezet elnökét megválasztó küldöttgyűlés megszervezése. A tisztújítást koordináló testületben honatyák, illetve a helyi, valamint a széki RMDSZ vezetői kaptak helyet, név szerint Antal István, Asztalos Ferenc, Bunta Levente, Grünstein Szabolcs, Fehér István, Kovács Péter ügyvezető elnök és Verestóy Attila. A testület július 2-án meg is tartotta első ülését, melyen megegyeztek abban, hogy a tisztújító küldöttgyűlést szeptember 30-án tartják. Ezt az elkövetkező 10 napon belül még egy ülés követi, ahol az el-

nöki tisztségre való jelölések menetéről dönt majd a koordináló testület, tájékoztatta lapunkat Kovács Péter ügyvezető alelnök. „Egyébként tudatosan nem avatkoztunk bele eddig egyetlen felsőbb szerv sem az udvarhelyi szervezet belső ügyébe, csak amikor láttuk, hogy sokadszorra is zsákutcába kerülnek, akkor döntöttünk úgy, hogy szükséges a közbelépés. Biztos vagyok abban, hogy szeptember 30-án, a közösen felállított és betartott szabályok nyomán sikerül majd egy olyan elnököt választani, aki teljes egészében be tudja tölteni mandátumát. Az elsődleges cél nem az

elnök kiléte, hanem az, hogy végre működjön a szervezet” – magyarázta Kovács. Bunta Levente az Udvarhelyszéki RMDSZ elnöke, Székelyudvarhely polgármestere lapunknak kifejtette, szerinte a lakók nem érezték meg a helyi szervezet működésképtelenségét. A rájuk tartozó feladatokat ugyanis esetenként különböző tisztségviselők látták el, így nem mutatkozott különösebb hiány semmilyen téren. „Tudni kell, hogy Székelyudvarhelyen van az Udvarhelyszéki RMDSZ-szervezet központja, és ők rendezték az ügyes-bajos dolgokat” – összegzett Bunta. ◀

A változás kényszere

A maturitás ugyebár azt jelenti, hogy érett kor. Aki maturál, azaz érettségizik, bizonyítani képes, hogy belépett az érett korba, és nyilvánvalóan ugyanezt teszi, aki Romániában, Francia-

országban és még néhány más országban átmege a bakkalaureátusnak nevezett érettségi vizsgán. És mi jellemzi leginkább az érett kort? A gondolkodás, a lehetőségek mérlegelése és a közöttük való választás, majd a döntéshozatal, amely soha nem marad következmények nélkül. Hogyha ebben a felfogásban vizsgáljuk meg az érettségi eredményeket és azokat a tételeket, amelyek mögöttük álltak, akkor nincsen semmi ok az eredmények fölötti jajveszékelésre.

A romániai oktatásügy legalább az érettségi vizsga szintjén eljutott abba a szakaszba, hogy a felnőttkor mindennapjaiban nélkülözhetetlen készségeket és képességeket próbálja felmérni, és nem azt a lexikális tudást, amely manapság mondhatni bárki számára csupán néhány kattintásnyira van a világhálón. Az érettségiző diáknak – mondjuk magyarból és románból – immár nem kellett végeérhetetlen nyelvtani elemzéseket végeznie vagy leírnia az ilyen vagy amolyan művek tartalmát, hanem leginkább különböző szövegeket, szövegek kapcsolatokat kellett a saját fejével értelmeznie vagy önálló szövegeket alkotnia, de nem valamiféle mélyfilozófiai fogalmakról, hanem magyarból például egészen köznap és a fiatalokhoz közelálló témáról.

A hasonló felfogású érettségi egyrészt próbára teszi az alkotóképességet, másrészt pedig kiszűri a puskázás, a másolás vagy éppen a felügyelő tanár akár segítőkész beavatkozását a vizsgafolyamatba, a végzős immár egyenként teheti próbára önmagát. Mindez mifelénk szokatlan, az eredmények pedig arra utalnak, hogy tantervmódosítások ide vagy oda, számos iskola és még inkább számos tanár képtelen volt átállni az oktatásnak erre a készségfejlesztő funkciójára. Ez ugyanis többlet-erőfeszítéseket igényel. Nem lehet ugyanaz az évek óta ismert szöveget ismételtetni vagy csupán a tankönyvekre mutogatni, hanem minden órát a tanulók cselekvő részvételével kellene megtartani, és nem a könyvből kimásolható házi feladatok, hanem az önálló és akár egyéneként is különböző feladatmegoldások útján haladni. Mindennek természetesen megvan a maga módszertana is, csak hogy ez valamiképpen kihull az egyetemi tantervek rostáján. A bölcsészhallgatót például elsősorban nyelvésnek képezik ki, és nem pedagógusnak, noha a végzetek legnagyobb része tanári pályára lép, és ugyanígy van ez más társadalom- vagy természettudományok tekintetében is. Kár, hogy a diákok nagyobb számban nem mentek át az érettségire, de az eredmények a romániai oktatás valós helyzetképét tükrözik: az oktatásnak kell megváltoznia ahhoz, hogy a diákok valóban éretten érkezzenek a felnőttkor küszöbére. A hosszú távra is megtartott hasonló érettségi rendszer és azoknak a tanároknak a példája, akiknek a diákjai jól szerepeltek, talán képes kikenyszeríteni ezt a változást.

Autonómiapárti magyar kormány?

Kovács Zsolt

► A magyar kormány támogatja Székelyföld autonómiáját – jelentette ki sepsiszentgyörgyi sajtótájékoztatóján Izsák Balázs. A Székely Nemzeti Tanács elnöke hozzátette, a napokban budapesti hivatalában találkozott Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettesrel, aki megerősítette, hogy a magyar kormány támogatja a székelyföldi autonómiatörekvést, és az SZNT-t partnerének tekinti ebben a kérdésben. Izsák Balázs szerint azért kiemelten fontos ez a kérdés, mert az SZNT fennállásának hét éve alatt ez az első magyarországi kormány, amely vállalja ezt. „Meg vagyok győződve arról, hogy amit Semjén Zsolt mondott a székelyföldi autonómiáról, az beleillik a román-magyar alapszerződés kereteibe, hiszen a magyar kormány támogatása a kisebbségi jogok védelmét célozza, ami az alapszerződés értelmében államközi együttműködés tárgya” – mondta Izsák Balázs. Mint ismeretes, a közelmúltban Semjén Zsolt hivatalos romániai látogatást tett, ellátogatott Bukarestbe, Sepsiszentgyörgyre, Kolozsvárra és Gyulafehérvárra. Székelyföldi látogatása után az SZNT tiltakozott amiatt, hogy a magyar kormányfő-helyettes nem tette tiszteltetését náluk is. ◀

Udrea átviharzott Szatmáron

Hideg Bernadette

► A tervezettnél rövidebbre sikerült Elena Udrea régiófejlesztési és turisztikai miniszter Szatmár megyei látogatása, mert – mint elmondta – a kormányfő arra utasította, hogy jelen legyen az árvíz sújtotta vidékeken. A vilámlátogatás Avasfelsőfaluban kezdődött, ahol aláírta a városi kórház felújítását célzó közel hárommillió lejes projektet, amelyből 2,2 millió lejt tesz ki a vissza nem térítendő támogatás.

Az avasi látogatás után a miniszter Szatmárnémetit is útba ejtette. Érkezésének hírnöke a Közigazgatási Palota előtti szökőkút beindítása volt, azonban a nem

mindennapos látványtól Udrea távozása után néhány perccel már búcsút is mondhattak az ott játszó gyerekek. A megyei tanács nagyerőben Udrea aláírta a Regionális Operatív Program keretében az oktatási intézmények fejlesztéséről szóló támogatást is. A találkozón jelen voltak a megye polgármesterei és intézményvezetői is, viszont a szűkös időkeret miatt csak kevesen kaphattak választ kérdéseikre. Ígéretben azonban most sem volt hiány, a miniszter szerint ugyanis több projekt van még Szatmár megyében, amelyet szeretnének megvalósítani.

A településvezetők azonban nem voltak ennyire optimisták,

abbéli aggodalmuknak adtak hangot, hogy a megszorító intézkedések miatt az elkezdett beruházások félbemaradnak. Udrea elmondta, azért küzdenek, hogy a Regionális Operatív Program keretében rendelkezésre álló 4,3 milliárd euróból év végéig legalább 3 milliárd euró értékben írjanak alá támogatási szerződéseket. Mint megtudtuk, Szatmár megyéből is számos pályázat érkezett be, így nem valószínű, hogy mindegyiknek sikerül elnyernie a minisztérium támogatását. George Vultrescu, a Megyei Művelődési Igazgatóság vezetője a találkozón kifejtette: a készülő turisztikai útvonalak kidolgozása során a gazdasági szempontokra figyelnek, és a kulturális értékeket háttérbe szorítják. Az intézményvezető átadott a miniszternek egy prospektust, amely tartalmazza a megye legfontosabb látványosságait. Nagykároly polgármestere, Kovács Jenő felhívta a figyelmet a környék kihasználatlan gazdasági potenciáljára. Mint elmondta, ahogyan Magyarország is rengeteg pénzt fektetett be a termál- és gyógyvizek hasznosításába, ezt itt is megtehetnék. Bár Udrea mindvégig az európai pénzek jelentőségét hangsúlyozta, elmondta azt is, hogy igyekeznek kormány pénzt elkülöníteni utakra, kanalizálásra és vízhálózatra, ANL-lakásprogramra, és hőszigetelésre. ◀

Elena Udrea régiófejlesztési miniszter (balra) pénzt vitt Szatmárra

Román lapszemle

Egy régi szerződés miatt havonta 2,5 milliárd eurós veszteséget kénytelen elkönyvelni a Román Szerencsejáték Társaság, mely tetemes hiányt okoz az államkasszában is. Ennek ellenére kérdéses, hogy módosítják-e a tizenhét éve érvényben levő megállapodást, mely jelenleg csupán a szerződő partnereket juttatja nyereséghez. (Evenimentul Zilei) ► Huszonnyolc százalékos növekedést ért el az idei első félévben a kolozsvári repülőtér forgalma 2009 hasonló időszakához képest, az utasok száma pedig a nyári turistaszezon miatt tovább fog emelkedni. (Gândul) ► Míg ezek dolgoznak, részben önkéntesen az árvízkarok megfékezésén, számos érintett helybeli inkább a passzivitást választva a kocsmákban keres vigaszt. (Adevărul)

„Légből kapott” román balesetek

Az utóbbi másfél évtizedben alig volt olyan esztendő, amelyben ne következett volna be valamilyen légbaleset. 15 év alatt csupán a román hadsereg 15 MIG vadászgépet veszített, 13 esztendő alatt pedig 20 helikopter-baleset történt.

Bogdán Tibor

Jóllehet statisztikusok szerint a világ legbiztonságosabb járműve a repülő – egymillió utasra 0,13–0,23 légbalesetben elhunyt személy jut, annak az esélye, hogy valaki légbalesetben szenvedjen, körülbelül akkora, mint annak, hogy az illető megüsse a lottó főnyereményét – az utóbbi időben egyre többet hallani a légikatasztrófákról. Ennek oka részben a hírközlés rohamos javulása, részben a repülőjáratok megszorodása.

1995: a legsúlyosabb

A legutóbbi, 12 halálos áldozatot követelő romániai, tuzlai repülőszerecséltenség a romániai közvélemény figyelmét ismét ráirányította a hazai légikatasztrófákra, amelyek száma nem csekély: az utóbbi években viszonylag gyakorta érkezett hír katonai, közhasznú, vagy kisrepülő, helikopterek balesetéről. Az utóbbi másfél évtizedben alig volt olyan esztendő, amelyben ne következett volna be valamilyen légbaleset. 15 év alatt csupán a román hadsereg 15 MIG vadászgépet veszített, 13 esztendő alatt pedig 20 helikopter-baleset történt.

A legsúlyosabb romániai légikatasztrófa 1995 márciusában következett be, amikor a Tarom állami légitársaság

Bukarest–Brüsszel járatának Airbus A-310 típusú gépe zuhant le, alig két perccel a felszállás után, Bukaresttől nem messze, Balotești térségében. A repülő 49 utasa és 11 fős személyzete szörnyet halt. A baleset okainak kivizsgálása évekig tartott, a dossziéból kulcsfontosságú dokumentumok tűntek el, közöttük a lezuhant gépről és a baleset helyszínéről a nyomozás alatt készített vázlatok, a fekete dobozból származó információkat tartalmazó lapok. Végül is az illetékesek arra a következtetésre jutottak, hogy a tragédiát

műszaki hiba okozta: az egyik hajtómű nem működött megfelelően, ennek következtében az emelkedő gép túlságosan is megdőlt, és 600 méteres magasságból lezuhant.

1997-ben egy meteorológiai kutatógép balesete okozta a fedélzetén tartózkodó két személy halálát a Temesvár melletti gyarmatai repülőtér közelében.

2005-ben szerencsétlenül járt egy sétarepülőgép, amely a nagyváradi reptér közelében végrehajtott kényszerleszállás során kigyulladt, ám senki sem vesztette életét.

Egy évvel később, 2006 januárjában a SMURD rohammentő-alakulat helikoptere zuhant le Iași mellett, a két pilóta, a mentőorvos és asszisztense halálát okozva. Szeptemberben egy közhasznú repülőgép hajtott végre kényszerleszállást Tuzla és Costinești között. A pilóta és utasa életben maradt.

Fekete esztendők

A repülőbalesetek számának tekintetében 2007 fekete esztendőnek számít: négy gép járt ekkor szerencsétlenül, illetve került veszélyeztetett helyzetbe. Februárban egy kisrepülő kényszerleszállással ért földet a mezőn, Temesvár mellett. A pilóta megsebesült. Márciusban egy Piper típusú repülő ugyancsak kényszerleszállást hajtott végre a craiovai nemzetközi repülőtérre, miután futóműve nem nyílt ki. A fedélzetén a pilótán kívül egy tanár és egy iskolás tartózkodott, egyikük sem sérült meg. Megsebesült viszont annak a közhasznú repülőnek a két utasa, amely júniusban zuhant a Marosba, miután a folyóparton egy oszlopnak ütközött. A legsúlyosabb baleset ebben az évben augusztus végén történt, a Brassó megyei Barcaszentpéter közelében: az ismert üzletem-

ber és médiacézar, Silviu Prigoană által vezetett Aerosal cég tulajdonát képező SportStar típusú kisgép két utassal a fedélzetén lezuhant, a katasztrófát egyikük sem élte túl.

2008 júniusában egy Antonov 2-es típusú, mezőgazdasági munkákra használt magánrepülőgép járt szerencsétlenül az Ilfov megyei Ștefănești mellett, ahol az üzemanyag-adagoló rendszer meghibásodása miatt hajtott végre kényszerleszállást. Bár a repülő kigyulladt, két utasa – a pilóta és a gépész – apróbb sérülésekkel megúszta a balesetet.

2009 szintén a hazai repülés fekete éve volt: kilenc gép szenvedett balesetet, két halottat és két sebesültet követelve.

Tuzlán most úgyszintén egy Antonov 2-es repülő zuhant le, a mérleg tragikus: 12 halott és 2 súlyos sebesült. A gép a légierők boboci pilóta-

iskolájának tulajdonát képezte, a repülésben a négy pilóta mellett kilenc ejtőernyős vett részt.

Ez a géptípus egyébként a leghosszabb időn át gyártásban maradt repülő: az első példány 1947-ben került le a futószalagról, és 1992-ig, a gyártás befejezéséig összesen 18 ezer gép hagyta el a gyárat. Az utóbbi hét év során közülük 18 szenvedett balesetet – 2003-ban öt Antonov 2-es zuhant le! – a legsúlyosabb 2006-ban, Üzbegisztánban következett be, 15 személy halálát okozva.

Ceaușescu megúszta

Kevesen tudják – a korabeli sajtó az eseményt agyonhallgatta – hogy 1957-ben kis híján Nicolae Ceaușescu is légbaleset áldozata lett. Akkor még nem pártfőtitkárként és államfőként, hanem a november hetedik moszkvai ünnepségen részt vevő román küldöttség tagjaként utazott azon a repülőgépen, amely november 4-én zuhant le a moszkvai Vnukovó repülőtérre. A fedélzetén tartózkodó 11 személy közül négy vesztette életét, közöttük Grigore Preoteasa, Románia akkori külügyminisztere. Ceaușescu az arcán, a kezén és a lábán szenvedett el apróbb sérüléseket. Mivel Gheorghe Gheorghiu-Dej pártvezető az utolsó pillanatban lemondta utazását, többen is úgy tartották, a román titkosszolgálatok által kijáratott, megrendezett balesetről volt szó, az igazi célpontra a pártvezető jelentette.

Az tény, hogy a történetek után Románia létrehozta saját légiflottáját a hivatalos személyek szállítására, addig ugyanis ezeket a gépeket szovjet pilóták vezették. ◀

Balotești, 1995 márciusa: a legsúlyosabb romániai légikatasztrófában hatvan személy halt meg

Fotó: archiv

Obama hozzányúl a pénzrendszerhez

Újabb nagy erőpróba előtt áll Barack Obama: napokon belül a szenátus elé kerül az amerikai kormány pénzügyi reformtervezete. A törvény sorsa hangulatjelentés is a novemberben esedékes félidős választások előtt.

Gy. Z.

Nyolcvan esztendő óta a legátfogóbb és legdöntőbb gazdasági reform készül az Egyesült Államokban. A tervezet sikerrel vette az első akadályt a washingtoni képviselőházban, a jövő héten pedig a szenátusban kell a próbát kiállnia, csak hogy ott a demokraták nem élveznek többséget. Történik mindez abban az időszakban, amikor a tengerentúlon megkezdődött a félidős választások kampánya.

Az elnök erőpróbája

Azért nevezik „félidősnek”, mert a négyéves elnöki ciklus közepén a szavazópolgárok a képviselőház mind a

435 mandátumáról, valamint a hat éves megbízatással rendelkező szenátorok mintegy egyharmadáról, 36 főről döntenek. A novemberi voksoláson ráadásul 39 szövetségi államban kormányzót is választanak.

A félidős választásokat rendszerint a hivatalban lévő elnökről és kormányáról szóló népszavazásnak tekintik. A kormányzó párt ilyenkor a rendszerint veszít kongresszusi mandátumaiból. A republikánusok azt remélik, hogy a gazdasági helyzettel való elégedetlenség, valamint a kortesbeszédeiben békét ígérő, de a háborúkat változatlanul folytató Barack Obama elnöktől egyre többen elfordulnak, és ennek következtében sikerül elhódíta-

niuk a képviselőházat, a szenátusban pedig növelhetik a mandátumaik számát.

Érthető tehát, hogy a pénzügyi reformot mindkét oldal fontos ügyként kezeli – a maga szempontját követve. A novemberi választások előtti legfőbb erőpróba ez, az eredmény Barack Obama számára a legfontosabb hangulatjelentést adhatja. Mindenképpen meg kell kaparintaniuk a republikánusok egy részének a voksát is, ezért annyi engedményt tettek, hogy a vitatott banki elvonásokat törölték a törvénytervezetből.

Kölcsönös bizalomvesztés

A globális piacoknak az elmúlt század 20-as éveinek végén, 30-asainak az elején

kellett az első világméretű gazdasági válsággal szembenéznie. Az Egyesült Államokban elsősorban a kölcsönből való létet, a túlzott hitelfelvételt állították pellengetre, ugyanakkor azonban a kormány és a bankok közötti kölcsönös bizalomvesztés is mélyítette a krízishelyzetet. És ekkor jöttek létre az első ellenőrző és szabályozó hatóságok is.

Mint tudjuk, nyolcvan esztendő múltán a világ újabb gazdasági és pénzügyi válságba keveredett. Az okok és a hatások között kézenfekvő a párhuzam, bár az első krízissel ellentétben napjainkban nem alakult ki kifejezett állami protekcionizmus, amely végső soron a második világháború kitoréséhez vezetett – miközben regionális háborúk változatlanul, olykor újult erővel dúlnak.

A nemzetközi közösség most azon iparkodik, hogy világméretben a pénzpiac megrendszabályozását szol-

gáló intézkedéseket vezessen be, és állami konjunktúra-programokkal ismét lendületet hozza a világgazdaságot. Emellett továbbra is léteznek olyan pénzügyi körök és országok, amelyek ragaszkodnak saját vezető szerepükhez, és döntéseiket jelzésértékűnek ismerik el mindentűt. Ezen országok sorába tartozik az Egyesült Államok is.

Szélesedő jogkörök

Obama elnök a válság kitörése óta elkötelezte magát az átfogó pénzügyi reform mellett, amely most fordult be a célegyenesbe. A pénzügyi termékek – hitelek, banki csomagok – esetén a törvényhozás erősítené a fogyasztóvédelmet, a személyi kölcsönökkel és a hitelkártyákkal kapcsolatos elfogadhatatlan üzleti praktikák ellenőrzésére és megakadályozására például új szövetségi hatóságot kívánnak felállítani. Kormányzati tanácsadó

testület jönne létre, amely felügyelné az Egyesült Államok pénzügyi rendszerét. A kormány több jogkört kapna a csődbe jutott pénzintézetek átvételére, adott esetben bezárására. A bankok túlságosan kockázatosnak minősülő egyéni kereskedését a fedezeti alapokkal és a kockázattitke-alapokkal összetett pénzügyi eszközökkel megszigorítanák – a bankoknak például magasabb saját tőkearányt kellene felmutatniuk. A menedzserek javadalmasításánál – bár nem kötelező módon – a részvényesek beleszólási jogot kaphatnának.

Kétségtelen tény, hogy Obama legalább olyan fába vágta a fejszéjét, mint az egészségügyi reform megalkotásánál, és nem is biztos, hogy a pénzügyi változások túlságosan növelnék népszerűségén, amelynek megtépázásához épenséggel az előző nagy intézkedés-csomag is sokban hozzájárult. ◀

Lap-top

A nap címe. Hogyan reagálnak a hatóságok az árvizekre. A Sarkozy-modelltől a Traian Băsescu-modellig, *Gândul*.

Magyarázat. Jóllehet a román kormányok kétszáz éve nem fektettek be a gátrendszerek építésébe, az államelnök az árvíz tragédiájáért (ötven áldozat, többségüket álmukban érte a halál) a polgármesteri hivatalokat hibáztatta. Ez a francia modell, így reagált Sarkozy a katasztrófális márciusi áradásokra. Imázs-háborúja visszaütött, utána pártja súlyos vereséget szenvedett a regionális választásokon. A magyar modellt, júniusban Orbán Viktor szolgáltatta: 23 embert mozgósított, 265 helységben emeltek nagy gyorsasággal gátakat. Szlovákiában „az utóbbi évezred legsúlyosabb árvizei” a választások hetében pusztítottak, s a kormány megbukott. Lengyelországban a kormányfő nem volt hajlandó rendkívüli állapotot kihirdetni, ami a választások elhalasztását jelentette volna, azokat végül pártjának egyik tagja nyerte meg. Így summázza az árvizek politikai hatását a *Gândul*. Mi pedig nem is tudjuk, keseregünk-e, vagy nézzünk derülőtan a jövőbe.

Menekülés a sülyedő hajóról. A *Capital* érdekes szociológiai változásra, sőt szociológusi jelenségre figyelt fel: a pártok, alakulatok most is készítenek közvélemény-kutatási felméréseket, de már nem teszik közzé azonnal azok eredményeit. A PD-L például egyáltalán nem „érdekel” abban (vagy hogy is mondják bikkfául?), hogy a legújabb ilyen adatok nyilvánosságra kerüljenek. A párt igazi nehézbemereinek törekvése viszont most az, hogy a zuhanásszerű népszerűségvesztés akár a Băsescu-Boc páros, akár a Videanu-Blaga-Berceanu trió irányában összpontosuljon. A zuhanást mindenesetre megállítani már nem lehet – következzenek a bűnbakkeresés, majd a rituális feláldozás mozzanatai.

A nap állítmánya. Az államelnök meglátogatta a főváros néhány kórházának intenzív osztályát, ahol is szigorúan leteremtette a kómából magukhoz tért betegeket, amiért nem vigyáztak az egészségükre.

Minden napra egy mondat

„Eszem szerint pesszimista vagyok, akaratom és hitem arra vezet, hogy optimista legyek.” Antonio Gramsci

Valahol mindenki otthon van

Horváth István

A jellem átragad

SZELLEMIKÉZÉS

Ne mutakozzál elégedettnek magaddal. Ne légy magaddal elégedetlen, mert az kishitűség, de öntelt sem, mert az ostobaság. Az önteltség üresfejűek boldogságában végződik; kellemes lehet ugyan, de nem kedvez a tekintélynek. Mivel mások kiemelkedő tökéletességig nem ér fel, beéri önmaga valamilyen közepszerűségével. A bizalmatlanság mindig hasznos, amellett, hogy okos, részben mert elősegíti ügyeink sikerét, részben mert megvigasztal a balsikerért. (...) A javíthatatlan ostobaság azonban abban áll, hogy az oktan önteltség kivirágzik és mindenfelé elszórja magvait.

Igyekez a legrövidebb úton válni valakivé. A társas érintkezés hatása nagy, a szokások és ízlések kicserélődnek, a jellem, sőt a gondolkodásmód is észrevétlenül átragad másra. (...) Az ellentétek kölcsönhatása szépíti meg és tartja fenn a világegyetemet, és ha a természetben összhangot teremt, az erkölcsiében még inkább azt teszi. Éljen evvel az okos óvatossággal barátaid és szolgálid megválasztásánál.

Ne vádaskodjunk. Vannak komor jellemű emberek, akik mindenben bűnt látnak, nem is szenvedélyből, hanem természetük-nél fogva. Mindenkit elítélnek: némelyeket tetteikért, másokat azért, amit tenni fognak. Lelkük nemcsak kegyetlen, hanem silány is. (...) Ezek a minden állásban feltalálható porkolóbak a Paradicsomot is fegyházzá változtatnák; ha hozzá még szenvedélyük is megszólal, mindent a végtelenségig hajtanak. A nemes lelkű viszont mindenre talál mentséget: ha nem készakarva, elnézésből.

Baltasar Gracián: Az életbölcesség kézikönyve. Fordította: Gáspár Endre

A pillanat alkalmassága

Miközben az ország és benne a szorongatott falvak-városok szügyig állnak vízben, házak, hitek, politikai erődítmények dőlnek, s a víz színén tojásdobálóktól és feldühödött valódi és műparasztoktól úzve egy vízi- és csoda-Boc szaladgál, miközben a világ tetőtől-talpig fociban tobz, brazíliát németet éltet, a megtalált pillanatban meg vagy inkább még inkább: újjáalakult a Román Kommunista Párt.

Korábban – amolyan kéregalatti sekély illegálitásban – a Társadalmi Szövetség pártjának nevezte magát. Mára megizmosodott nyugdíjasként (micsoda nyugdíjakkal zsebükben, takaré- és pártkönyvekben!) kilépve a nyilvánosság elé, bátran hirdeti, hogy éljenek a kommunisták és a nemzetköziség! Ez utóbbiról maga sincs meggyőződve, hiszen, ha a nagy elődpárt kinyírt főtitkáranak nemzetköziségére gondol, észébe jut, hogy csak a főtitkoknok-elnök utazott a nemzetköziség tengerein, a honi komcsi a nemzeti nagyobbóság érzeteinek tócsájában volt kénytelen papírhajókázni, már ha volt papír, írni, alféltékét törölni.

Szóval itt a párt, az aggmenház acélos élcsapata, vagy bicebóca alcsapata, amely kíméletlen harcot hirdet a megbukott kapitalizmus ellen, a dolgozók millióinak fog vörös reményt sugallni, szép jövőt, munkát kenyeret ad a mai párttagok főnökségre vágyó unokáinak mankójához. Érelődik újra a szocialista munkaverseny és a velejáró nemzeti sorálló bajnokság, forr már a virtusokban a virtuális étel és ital, jönnek a végeérhetetlen gyűlések és a kudarcápoló szerek nagyvására.

De ha egy kevéssé eltekintünk a visszahúzóktól és arasszal feljebb emeljük szemünk, ott látjuk a húsz év alatt tökéletesen átfestett ócskakat, akik hallgatva az idők szavára átrétegződtek, asszimilálódtak, átfestették politikai jelmezüket, pártokba csoportozták, befurakodtak a demokrácia lágy zsigereibe, a hézagokba, testrészekbe. Mára a tegnapi arctalanok, kis stréberek, vidéki párttitkárok és tagdíjbeszédők, szakszervek, tisztos polgári technokraták, liberálisan ökonervatívok, szekusan parasztdemokraták, kiszessen új degenerék lettek, jobboldalon viselik amúgy baloldali kardiovaszkuláris párt- és kormány szervüket.

Bár nincsenek ott az újjáalakuláskor, figyelnek. Ha ugyanis újabb fordulat jön, amitől a történelem szellentése mentse, akkor ugrásra készek.

Visszaigazognak. Addig pedig hirdetik, hogy az RKP főtitkára Constantin Rotaru elvtárs, aki most odaállt a gátra – nem a Szeret és a Szeretet (a hatalmat szeretné) vagy az Olt gátjára, hanem a kapitalizmusra – nem is román, hanem cigány, ne adj isten, Roth (áru-ló). Sőt **Sebestyén Mihály** ultrarót.

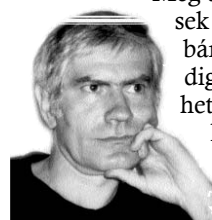

Sebestyén Mihály

A tizenegyedik

A napokban kirobbant kémbotrány nem is olyan régen még háborús fenyegettség szélére sodorhatta volna a világot. Kölcsönös vádaskodások, fenyegetőzések áradatát indíthatta volna el, a katonai partnerség felszámolásával fenyegethetett volna. Mindez, úgy tűnik, elmarad. Sem az amerikai elnök, sem az orosz miniszterelnök, aki egyébként a KGB egykori tisztje is, nyilvánvalóan nem a konfrontáció fokozására törekszik. Vagy nem nyilatkoznak az ügyben, vagy meglepően mérsékelt hangot ütnek meg. Az incidens egyikük szerint sem veszélyezteti az orosz-amerikai kapcsolatokban elért eredményeket. Washingtoni illetékesek szerint folyamatos az egyeztetés is a két kormány között.

A botrány ettől persze még botrány marad. Még akkor is, ha a leleplezések aligha lephetnek meg bárkit is. Kémkedni mindig kellett, és aligha tévedhetünk, ha úgy véljük, hogy mindig is kell. Legalábbis addig, amíg a CIA-hoz és a KGB-hez hasonló szervezetek legalisan lé-

Bíró Béla

teznek. Sőt, a leleplezésekre is szükség van, hiszen a szóban forgó szervezeteknek időről-időre kézzelfogható bizonyítékokkal kell igazolniuk létjogosultságukat. Azon sem igazán lepődhetnénk meg, ha kiderülne az (amire persze nem sok esély van), hogy az utóbbiak – hatékonyosságukat dokumentálható – titokban egymással időnkénti leleplezések-ről is megegyeznek.

A dolog pikantériáját nem is a tíz kém letartóztatása jelenti, hanem éppenséggel a tizenegyediknek a meglépése. Cipruson ugyanis nyoma veszett a Larnakában előzetesen őrizetbe vett Christopher Metsosnak, akit a nyugati sajtó a hálózat bankárjaként is emleget. Metsost ugyanis a ciprusi hatóságok az őrizetbe vételt követően óvadék ellenében szabadlábra helyezték. Kiadatási meghallgatására egy hónap múlva kerülhetne sor. Csakhogy ha Metsosnak sikerül Ciprus török ellenőrzés alatt lévő országgrészébe menekülni, egérutat nyerhet, hiszen a csak Törökország által elismert Észak Ciprusi Török Köztársaságnak az Amerikai Egyesült Államokkal, amely a szakadár köztár-

saság létét nem ismerte el, értelemszerűen nem lehet kiadatási egyezménye sem.

A ciprusi elnök a kém szabadon engedését azzal indokolta, hogy az Egyesült Államok nem bocsátotta a ciprusi hatóságok rendelkezésére a terhelő bizonyítékokat, amelyek alapján Metsos fogvatartása meghosszabbítható lett volna.

Az Egyesült Államok hatóságai saját főbiájuk csapdájába estek. Az abszolút biztonság illúziója és a más ál-

lamokkal, esetünkben a ciprusiakkal szembeni bizalmatlanság miatt a kémügy legfontosabb embere csiszhat ki a kezük közül. Nem ez az első eset, hogy az Amerikai Egyesült Államok maga alatt vágja a fát. Az a tény, hogy a világrendszer vezető állama a háborús bűntettekkel gyanúsított amerikai állampolgárokat nem hajlandó más államoknak kiadni, ilyen esetekben súlyosan visszaüthet. Maga sem várhatja el, hogy más államok pusztá becsületszóra, a jogállamiság törvényeit megszegve tartsanak fogva idegen állampolgárokat. Ha az amerikaiak bizonyos ügyekben saját biztonságukat a nemzetközi egyezmények és a

jogállamiság fölébe helyezik, a bizalmatlanság kölcsönössé válhat.

Ez az eset is azt bizonyítja: elérkezett az ideje annak, hogy – amint azt számos nyugati értelmiség is hangoztatja – az Egyesült Államok föladja a neoliberais univerzalizmus doktrínáját, amely szerint a demokrácia és az emberi jogok nemzetközi élharcosának tekintendő Egyesült Államok nem egy partikuláris államszervezet, hanem az emberiség egészének érdekeit képviseli. A formálódó többpólusú világban többé nem látszik fenntarthatónak az elv, mely szerint mindenki, aki ezeket az érdekeket sérteni látszik, az emberiség (és az emberiség!) ádáz ellenségének tekinthető, s ezért ellene bármely eszköz bevethető. Ez a tanulás a jelek szerint fontosabb, mint a tulajdonképpeni tét. A feltételezett kémeket ugyanis, akik munkájuk során, a hírek szerint, hamis brit és ír útleveleket is felhasználtak, konkrét kémkedésért előre láthatóan nem vonják felelősségre, bár az, hogy diplomáciai fedés nélkül az Egyesült Államok területén egy idegen államnak dolgoztak, ha valóban bebizonyosodik, önmagában is büntethető. De aligha életre szólóan.

Kémkedni mindig kellett, és aligha tévedhetünk, ha úgy véljük, hogy mindig is kell.

Ádáz harc a tanári állásokért

Antal Erika, Baloga-Tamás Erika, Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

„Megalázó, ami a tanügyben van. Évről évre vizsgázom helyettes tanári állásért csak azért, mert nincs meghirdetve címzetes katedra. Hiába képzem magam, hiába halmozom a szakmai eredményeket, kiszolgáltatott pályázok, immár harmadik éve” – panaszkodik Pálffy Gizella, a székelyudvarhelyi Benedek Elek Líceumban szolgálatot teljesítő magyarszakos pedagógus. A napokban zajlanak a pedagógusvizsgák: országsszerte nagy a túljelentkezés, a pályakezdő vagy a címzetes állás nélkül maradt gyakorló pedagógusok feszült tempóban készülnek a megméretetésre.

Sok az eszkimó, kevés a foka

Kolozsváron az országos átlagnál is kiéleztebb a helyzet: a megszorító intézkedések miatt felére csökkent a betölthető tanári állások száma. Tavaly 2000, idén csak 1056 helyettesítő pedagógusi állás van szabadon. Ennél is elkésőbb a helyzet a címzetes posztokat illetően: 400 helyett ebben az évben csupán 142 pedagógus kap biztonszágot és kiszámítható pályaképet ígérő állást. Anca Radu, a megyei tanfelügyelőség szóvivője az ÚMSZ-nek elmondta, valóságos ostrom alatt áll az intézmény: a címzetes állásokra tízszeres a túljelentkezés, több mint

ezer, képzett, kifogástalan szakmai önéletrajzzal rendelkező pedagógus reménykedik abban, hogy szeptembertől „kenyérbe kerül”.

A szóvivő úgy véli, a gondot az okozza, hogy túltermelés folyik a hazai egyetemeken. „Évről évre ömlenek ki az egyetemi padokból a diplomás tanárok, függetlenül attól, hogy a csökkenő gyereklétszám miatt a tanügyi rendszer zsugorodik” – figyelmeztetett a szóvivő. Péter Tünde Kolozs megyei főtanfelügyelő-helyettes az ÚMSZ-nek elmondta: lényeges hátránnyal indulnak a pályakezdő pedagógusok, mert a jelenlegi pályázati rendszerben a meghirdetett katedrák megszerzéséhez tapasztalat kell, a tanári versenyvizsgáknak megvan a maguk sajátos rutinja.

Matek- kontra sporttanárok

Maros megyében szintén a címzetes állásokért folyik nagyon kiélezett helyzet, itt 241 állásra 1628-an pályáznak – mondta el lapunknak Illés Illdikó főtanfelügyelő-helyettes. A szakértő figyelmeztetett, viszonylagos a túljelentkezés, vannak állások, amelyet csupán egy-két jelentkező szeretne a magáénak tudni, és vannak posztok, ahova száznál is többen jelentkeznek.

Hargita megye az országos átlag alatt marad, itt 521 helyre csupán 774 pedagógus pályázik; igaz, a címzetes posztok száma itt is aránytalanul alacsony: 91 tanár juthat a sokak által csu-

A 25 százalékos fizetéscsökkentés nem szegte kedvét a hazai pedagógustársadalomnak. Fotó: Mediafax

pán vágyott biztos álláshoz. Ferencz Salamon Alpár főtanfelügyelő szerint szaktól függ, hogy milyen a túljelentkezés. Matematikatanárt például lámpással keresnek több iskolába is, a meghirdetett 22 helyre csupán 18 érdeklődő jelentkezett. A tornatanárok viszont egymásnak adják a kilincset az iskolákban: egyetlen helyre hatvan tettekész pedagógus is jelentkezett. „Túltermelés” van óvónőkből is: 11 címzetes és 94 helyettesítő állásra 215 pályázó versenyzik. A román oktatással hadilábon álló, sok tanügyi kudarcot elszenvedett megyében biztató jel, hogy a román tanárok is „elszaporodtak”: 44 posztra 52-en pályáznak. Ferencz Salamon Alpár főtanfelügyelő úgy véli, a megszorítások, a 25 százalékos fizetéscsök-

kentés nem szegte kedvét a pedagógustársadalomnak, a fogyatkozó állások ellenére is sok a jelentkező.

Becsületbeli ügyek

Borúlátóbb hargitai kollégájánál a pedagógustársadalom helyzetét illetően Keresztély Irma Kovászna megyei főtanfelügyelő, aki arra figyelmeztetett: a pedagógusok egzisztenciálisan kiszolgáltatottak. Ez a kiszolgáltatottság vezetett többek között az ide, sokkoló érettségi eredményekhez is – véli a szakértő, aki szerint konfliktusokkal teli tanév áll a pedagógustársadalom mögött.

„Egy tanárnak becsületbeli ügye, hogy végigvigyen egy osztályt. Ehhez képest a címzetes tanárok, akiknek tíz év alatt három év fizetés nélküli

szabadság jár, időnként elmennek idénymunkára epret szedni Spanyolországba. Távollétükben helyettesítők tanítanak, majd amikor a címzetes tanár visszatér, úgy zárja le a diákjait, hogy fogalma sincs, hol áll a tudásszintjük – szolgált az ÚMSZ-nek szociológiai gyorsfényképpel az intézményvezető. Keresztély Irma figyelmeztetett, hogy a lehetőségekhez képest mindent megtesznek a pedagógustársadalom helyzetének stabilizálásáért, címzetes tanárt például egyáltalán nem bocsátanak el az idén. A közelebbi versenyvizsgán itt is nagy a túljelentkezés: 103 címzetes állásra 591 pedagógus pályázik. A legnagyobb a túljelentkezés az óvónői, tanítói, angol nyelvtanári, a földrajz és a pszichopedagógia szakra.

Minden nagyon szép

A tanügyi rendszer jövő évi működését, a tanári állások elosztását érintő országos pánik nem rendíti meg az oktatásügyi minisztériumot. Tegnap Daniel Funeriu tartott sajtótájékoztatót, hogy reagáljon a sokak által tragikusnak nevezett érettségi eredményekre. A tárcavezető úgy vélte, az idei kudarc kiküszöbölésére tökéletesen alkalmas az új tanügyi törvény, mert kötelezővé tesz minden olyan változást, amely biztosítja a minőségi közoktatást. S bár a lapunknak a pedagógusok „megalázónak” érezték kiszolgáltatott helyzetüket, a hiábavaló folyamatos szakmai felkészülést, a miniszter tegnapi nyilatkozatában úgy reagált: még több továbbképzés, jobb értékelési rendszer, biztosabban működő nemzeti alaptanterv szükséges az oktatásügy stabilizálásához, a reformot pedig – szögezte le Funeriu – folytatni kell.

A lapunknak nyilatkozó Kovászna megyei főtanfelügyelő az érettséggel kapcsolatban különvéleményt fogalmazott meg. Keresztély Irma úgy véli, itthon is a Magyarországon bevezetett kétszintű érettségi lenne célravezetőbb. A szakértő által elfogadhatónak ítélt rendszer esélyt nyújtana arra, hogy az elméleti liceumok és a szakiskolák diákjai olyan megmérettetésen vegyenek részt, amely a felkészültségüknek megfelelő szempontok szerint vizsgálná a tudásukat. ◀

Rekordszinten a folyamok

Munkatársunktól

► Nem csak a Duna, de a Szeret és a Prut vízállása is rekordszintet ért el tegnap délután. Galacon reggel még úgy tűnt, mégsem bírja az Emil Boc által hétvégén megígért védgát, és a várostól nem messze át kell vágni a töltéseket, hogy a kikötőváros megmeneküljön a természeti csapástól. Az ideiglenesen épített árvízvédelmi rendszer azonban jól teljesített: 1400 tűzoltó egész nap megfeszített ütemben dolgozott a karbantartásán. A cernavodai nukleáris erőmű körzetében azonban bizton-

sági okokból mégis vízelterelésre került sor: a megáradt Dunából az árvízvédelmi szakemberek a Dunacsatornába szivattyúzzák a vízfelesleg egy részét. A soha nem látott vízszintemelkedés okozta katasztrófát politikai nyilatkozatözön egészítette ki. Annak ellenére, hogy a katasztrófaelhárítás láthatólag versenyt fut az idővel, Traian Băsescu tegnap többször is úgy nyilatkozott: nagyobb a pánik, mint amekkora riadalmat a katasztrófa helyzet indokol. „Ha a Duna, a Prut és a Szeret vízszintemelkedését összeadjuk, akkor sincs ma-

gyarázat arra, hogyan érhető el az árvíz ilyen mértékű” – nyilatkozta az államfő, aki a kérdésben „technikailag felkészült emberként” foglalt állást. A hétvégén éles támadások érték Traian Băsescu az árvíz által tragikusan sújtott Săucești-en, ezért tegnap – immár harmadszor – tért ide vissza a politikus, és sürgős beruházásokra, például a csatorna-rendszer korszerűsítésére és kiterjesztésére tett ígéretet. A hétvégén nemzetközi árvízlátogatók is Romániába utaznak: ide érkezik a rendkívüli helyzetekért, humanitárius segítségért és nemzetközi együttműködésért felelős európai biztos, Kristalina Georgieva is. A biztos jelezte, körvonalazódik az a nemzetközi összefogás, amelynek célja a romániai árvíz-károk enyhítése. Segítő szándékát jelezte többek között Magyarország is, annak ellenére, hogy néhány hete ugyanilyen mértékű természeti katasztrófa sújtotta a szomszédos államot. Szintén kiveszi a részét a kárelhárításból Lengyelország is: a következő napokban 23 katasztrófaelhárítási szakértőt küldenek Romániába. ◀

A Szeret és a Prut vízállása is rekord szintet ért el. Fotó: Mediafax

Sikeres a mobil véradás

ÚMSZ

► Kevesebb mint egy hónap alatt 250 jelentkezőből 150-en adtak vért a mozgó véradó egységekben, Bukarestben és Iași-ban. A további mobil egységek július 15-ig megkezdik működésüket Marosvásárhelyen, Craiován és Temesváron. „Az első két mobil egység június 14-től működik, és eddig a miniszté-

riumi akció sikerét bizonyítja, mert az emberek elfogadják az új rendszert. A kampánynak kettős hatása van. Egyfelől, növeli a begyűjtött vér mennyiségét, hiszen például a fővárosban öt akció során százegységnyi vért gyűjtöttek be. Másfelől pedig, népszerűsíti az önkéntes és ellenszolgáltatás nélküli véradás gondolatát, kiderült, hogy a társadalom nagy része ezt támo-

gatja” – nyilatkozta Cseke Attila egészségügyi miniszter. A szaktárca tavaly öt mozgó véradó központot vásárolt, amelyekkel az a célja, hogy országszerte növelje a véradói kedvet. A mozgó véradó központokban a Vöröskereszt önkéntesei dolgoznak, az autóbuszok állomásozhatnak közterületen, illetve kérésre cégek, intézmények székelyére is kiszállnak. ◀

HIRDETÉS

CIRCUS SAFARI

Az év meglepetése, Idomított elefántok!

Viziló, tigris, oroszlán, krokodil, 4-5 méteres kígyók, tarantula pók, teve, láma, póni ló, híres bohócok és sok-sok meglepetés.

Az előadás szünetében az állatok megtekinthetők.

Helyszín:
Bukarest, a Carrefour Vitantis mellett (Vitan-Barzesti ú.)

Előadások:
naponta 20 órától, Szombaton és vasárnap 17 és 20 órától, július 12-ig.

Az egyetlen cirkusz 70 állattal! Safari cirkusz, egzotikus állatok 5 grammtól 5 tonnáig

Röviden

Textilmunkák tárlatán

Még egy hétig látogatható Arday Ildikó Ferenczy Noé-mi-díjas textilművész kiállítása Marosvásárhelyen a Kultúrpalotában. A magyarországi képzőművész több erdélyi városban is bemutatta szönyegeit, ahogy fogalmazott „visszavitte az anyagot a gyűjtés helyére”. A Szentjános-halás, *Átjáró, Késes-csillagos, Gyertyás, Soros-szarufás, Indián, Prizma, Robbanás* című nagyméretű alkotások magukon viselik az erdélyi hagyományok tiszteletét, formavilágukban úgy, mint a színek használatában.

Holnaptól régizene

A holnap kezdődő csíkszeredai Régizene Fesztivál programját a visszatekintés, az ünneplés tölti ki, és ahogy az eddigi években is, a hazai és nemzetközi hírnevű együttesek színvonalas koncertjei, mesterkurzusok, előadások és gyermekprogramok. A harmincadik évfordulót ünneplő rendezvény eseményeinek fő helyszíne Csíkszereda. A koncerteket a Mikó-vár udvarába tervezték, eső esetén a Csíki Játékszín biztosít fejük felé tetőt. Koncerthelyszín lesz a hagyományokhoz híven a Csíksomlyói Kegyetemplom és a kiváló akusztikájú Szent Ágoston templom. Két koncert a gyergyószárhegyi Lázár Kastélyban lesz hallható.

Székely nemzeti opera készül

Csaba királyfi címmel G. Nagy István Ilián megalkotta a székelyek nemzeti operáját, írja a *székelyhon.ro*. Mitikus alakja teljes történelmi valóságban jelenik meg, és megtudhatjuk, ki is volt ő valójában. Mivel Csaba királyfi egy igen jelentős történelmi személyisége volt a székelységnek, a szerző fontosnak látta egy olyan mű megalkotását, amely segít a legendás alakot hozzá méltó módon feleleveníteni. A szerző három évvel ezelőtt kezdett hozzá a székelyeknek szánt opera megírásának, melynek egyébként zenéjét is ő szerezte.

Új regényt írt Umberto Eco

Kémekek, politikusok, uralkodók és összeesküvők a főszereplői Umberto Eco új regényének, mely októberben jelenik meg, harminc évvel az egész világon bestsellerré vált *A rózsza neve* után, tudósít az *MTI*. A regény cselekménye a 19. századi Európában játszódik, a lázadás és a forradalmak évtizedeiben - ennél sokkal többet egyelőre nem tudni Umberto Eco új könyvéről. Nem árul el többet a mű címe sem: olaszul az *Il cimitero di Praga* címet kapta a regény, mely magyarra *Prága temetőjeként* vagy *A prágai temetőként* is fordítható.

Süllyed Erdély szellemisége?

Antal Erika, Baló Levente, Kovács Zsolt, Totka László

Mennyire általános jelenség az erdélyi színházak művészi törekvéseinek és a nézők elvárásának eltávolodása, hogyan alakult a színházba járók száma az utóbbi időben? Ennek jártunk utána a nagyváradi, temesvári, kolozsvári, marosvásárhelyi és sepsiszentgyörgyi társulatok vezetőit, nézőit és a színházkedvelőket faggatva. A megkérdezettek egyetértettek abban, hogy nyitottságra van szükség mind a „színházcsinálók”, mind pedig a befogadók részéről.

Tompá: nincs alapjuk a támadásoknak

„Felháborít, de nem lep meg sem a Bocsárdi László (a sepsiszentgyörgyi színház igazgatója – szerk. megj.), sem a Kövesdy István (a marosvásárhelyi színház igazgatója – szerk. megj.) elleni támadás. Azt gondolom, hogy Erdély szellemisége egyre inkább süllyedőben van, soha nem állt távolabb az erdélyi magyar szellemiség Európától vagy bármilyen haladó szellemiségtől, még a provincializmus korában sem, mint ma” – jelentette ki Tompa Gábor, a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgató-rendezője a színházigazgatók ellen irányuló támadások kapcsán. Szerinte ezek a támadások a bírálók „szellemi elmaradottságáról, középszerűségéről” tanúskodnak. „A Bocsárdi elleni támadásnak semmilyen valóság alapja nincs, jó a színház, van közönség és állandó növekedésben van a nézőszám. Ez a kolozsvári magyar színházról is elmondható, a nézőszám folyamatosan növekedik nálunk is évről-évre. Az elmúlt évadban közel három ezer nézőnk volt, és ezer ötszázal növekedett a nézőszám az előző évadhoz képest” – érvelt Tompa. A kolozsvári intézmény vezetője szerint a közönség igényének kielégítése „olcsó kifejezés”, mert ha mindenki igényeit megpróbálnák kielégíteni, akkor prostituált intézménnyé válna a színház.

Rajongók és színházkerülők

A lapunk által kértett egyetemisták – köztük román diákok is – pozitívan nyilatkoztak a kolozsvári magyar színház műsoráról. Visky Zsolt, finn-magyar szakos diák például minden előadást megnéz, akár többször is. A diákok körében népszerű az olvasószínház is. Bara Júlia művészettörténet szakos doktorandusz a színészek érdemeit emelte ki, elmondása szerint „látszik, hogy egy hosszú építkezésnek az eredménye az, ami most történik a színházban”. Csalódott „színházkerülők” is akad példa. Essig Jó-

zsef, a kolozsvári televízió munkatársa szomorúan jegyezte meg, hogy már évek óta nem jár színházba. „Megcsömöröltem, amikor láttam azt a sok vetkőzést, meg erkölcselenséget. Nagyon sok múlik a pedagógusokon. A tanárok tudják megtölteni a nézőteret, ahogyan ez régebb is történt. De ahhoz olyan színdarabokat is kell játszani. Elő kell venni a magyar klasszikusokat, *Bánk bán*tól kezdve a Sütő András darabokig” – nyilatkozta lapunknak az elismert fotós.

Elismerések és botrányok Szentgyörgyön

Eredményes, de nem botránymentes évadot zárt a sepsiszentgyörgyi Tamási

ra szerint az idei évről még nincsenek adataik, de tavaly növekedett a színház nézettsége és előadásainak száma is. A múlt évben 149 előadást játszottak, 140 alkalommal itthon álltak színpadra és összesen 22 830-an nézték meg az előadásait. Sepsiszentgyörgy mozgásszínháza az M Stúdió is sikeres évet tudhat maga mögött, hiszen öt éves tevékenysége alatt sikerült európai szintű társulatá válnia.

Nem elégedett Kövesdy István

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata jó évadot zárt az igazgató szerint. Kövesdy István lapunknak elmondta, nőtt a nézők száma, emelke-

tálon többen is reagáltak az érintettek közül. Azt hozták fel melegségül, illetve azzal vádolták a színházat, hogy nem az egyetemi tanév fizyelembevételével szervezik az előadásokat, és vizsgálják ideje alatt játszották épp azokat a darabokat, amelyeket szívesen megnéztek volna.

Balázs Attila: a nézőknek játszunk

A Temesvári Állami Magyar Színházban az utóbbi évben nőtt a nézőszám, az idei évadban pedig tartani tudták ezt a számot – mondta el Balázs Attila igazgató. A Csíki Gergely Társulat előadásait elsősorban fiatalok látogatják, azonban a nézőtéren megtalálható az a

nem találja meg a közönséget, akkor be kell ismerni, hogy az előadás nem érte el a célját, legyen az réteggözönségnek vagy nagyobb közönségnek szóló – vallja az igazgató. Tájékoztatója szerint a Csíki Gergely most zárult évadában nem volt olyan előadás, amire azt mondhatnák, hogy megbukott vagy nem volt megfelelő közönsége. Min mondta, a közönség visszajelzéseit, igényeit számtalan csatornán gyűjti be a temesvári színház: nézői szavazatok formájában, internetes blogon és a közvetlen, személyes kapcsolatokra alapozva, valamint közönségtalálkozók formájában jutnak el a visszajelzések a társulathoz. Ezeket leszűrve és a társulat kitűzött irányvonalával egyeztetve próbálják kialakítani a reper-toárt.

A megújulás útján Nagyváradon

Új utakat és irányvonalat keres a Nagyvárad Szigligeti Társulat. „Igen nehéz reális képet kapni a nézettségről és az igényekről, ugyanis a színház felújítás alatt áll, így a nézőtér száz nézőre van maximalizálva” – mondta el Dimény Levente művészeti igazgató. Szerinte általában véve a nézőszám csökkent, egyrészt az épület felújításai miatt, másrészt az új színházpolitika miatt.

„Egy városi-megyei színháznak az a feladata, hogy minél szélesebb nézőréteg igényeit kielégítse, de fontos a művészi értékek felmutatása is. A Szigligeti Társulathoz utóbbi jelenleg nehezebb, ugyanis drasztikusan váltottunk műsorpolitikát” – nyilatkozta lapunknak a társulat vezetője. Dimény szerint a nagyváradi színház műsorpolitikája az, hogy a tőlük telhető legmagasabb művészi színvonalon műveljék a színházat, emellett a színházművészet mai irányvonalait becsémpésszék a köztudatba. A műsorpolitika és a nézői elvárások összehangolási sikerének a titka az intézményvezető szerint a nyitottság mindkét oldalról.

A nagyváradi nézőket megkérdezve kiténik, hogy még nem sikerült közös nevezőre jutniuk az új irányzatokkal. „Mi az utóbbi pár évben már egyáltalán nem járunk színházba, annyira leromlott az előadások minősége. A 90-es években volt a legélvezetesebb a műsorstruktúra, amikor repertoáron volt többek között a Dés László-, Geszti Péter-féle *Dzsungel könyve*, amelyet négyezer is megnéztünk, valamint Örkény *Isten hozta őrnagy úr* című darabja Sinkovits Imre vendég szereplésével. Ezek kitérő darabok voltak, akkoriban igazán jó volt színházba járni Nagyváradon” – osztotta meg véleményét lapunkkal egy színházrajongó. ◀

A sepsiszentgyörgyiek A mizantróp című előadása a kisvárdai fesztivál fődíját nyerte el idén

Selyem Zsuzsa: a színház nem alávetett a közönségnek

„A művészetnek autonómnak kell lennie, és önálló, kemény koncepciót kell bemutatnia. Márpedig a színház is művészet, illetve annak kell lennie. Ha a színház nem művészet, akkor nem ér semmit, akkor nem indokolt a léte. Viszont a színháznak tisztelnie kell a közönséget. Ez kötelező, a tisztelet. Hogy ne nézze hülyének a közönséget, azaz ne gondolja azt, hogy a közönség buta, és nem ért meg ezt vagy azt. De nem alávetett a közönségnek” – nyilatkozta a színház és köz-

önség viszonyáról lapunknak Selyem Zsuzsa. A kolozsvári irodalomtörténész 2009-ben, a Tompa Gábor ellen indított aláírásgyűjtéskor is kiállt az igazgató mellett. „Nem lehet egy színházpolitikát valamiféle közvélemény-kutatásra alapozni. A nemzetieskedő elvárásokkal szemben, miszerint a népek szórakozást kell nyújtani, nekem az érvem az, hogy ezt megadja a számtalan televízióadó és a kommersz filmek serege” – fogalmazott az ÚMSZ-nek Selyem Zsuzsa.

Áron Színház. Mint arról beszámoltunk a sepsiszentgyörgyi társulat megnyerte a kisvárdai fesztivál fődíját és két színésze, Pálffy Tibor és Kicsid Gizella hozta el a legjobb főszereplőknek járó díjakat is. Az évadzáróval együtt azonban lejárt Bocsárdi László rendező-igazgató öt éves mandátuma is. A tevékenységét vizsgáló bizottság értékelése miatt nem hosszabbítják meg automatikusan menedzseri szerződését, de az emiatt kirombanó vita miatt az önkormányzat úgy döntött, kibővített, héttagú bizottság elemzi újra a direktor tevékenységét. Nagy B. Sándor, a Tamási Áron Színház irodalmi titká-

dett a bevétel, és több díjat nyertek a fesztiválok. „Gazdag évad volt, sokat dolgoztunk, az előző évekhez képest sokat tájolt a társulat” – fogalmazott az igazgató, aki azt is elismerte, hogy nem minden téren elégedett. Bár igyekeztek a közönség minden rétegét megszólítani és becsalogatni a színházba, ez nem sikerült úgy, ahogy szerették volna. A társulatvezető a Sapientia marosvásárhelyi diákjaira utalt, akik – szerinte – nem járnak színházba, hiányoznak a nézőtérrel. Kövesdy egy korábbi, a Sapientia hallgatóinak színházlátogatási szokásaira tett kijelentésére egy internetes por-

stabil középkorú és a nyugdíjas korosztály is, akik állandó nézőink. A művészi koncepciók, műsorpolitikák és a nézői elvárások eltávolodásának problémájára reagálva a temesvári társulat igazgatója elmondta, egy színház közönség nélkül nem létezhet, a közönségnek játszaniuk. Az első kérdés mindig az, hogy ki az elsődleges célközönsége a társulatnak. Ennek érdekében sok mindent megtesznek, azonban a művészsínház és a szórakoztatás színház viszonyát tekintve mindegyik esetben van jó és rossz előadás: a jó ismérve, hogy azt sokan megnézik, a rosszra nem mennek. Amennyiben a produkció

A normalitás stratégiája

Interjú Demeter András Istvánnal, a román rádió elnök-vezérigazgatójával

Farkas István

► **Mi volt a legnagyobb motiváció, ami miatt elvállalta a román rádió vezetését?**

– Az a megiszteltetés, hogy amikor felmerült a nevem, az RMDSZ Szövetségi Állandó Tanácsa részéről nem volt ellenetés, egyhangúlag döntöttek. Mind a szövetségen belül, mind a szűkebb és tágabb szakmai körökben nagyon sokan elmondták nekem, hogy bár ők nem gondoltak erre a megoldásra, de messzeemenően egyetértnek velem.

► **Mekkora előnyt jelent a romániai magyar közösségnek az, hogy a rádió élén magyar elnök áll?**

– Ennek a döntésnek két fajta előnyét kell szem előtt tartanunk. A közvetlen és közvetett előnyöket. A román közszolgálati rádió a maga komplexitásában és gazdagságában tartalmazza a magyar kisebbség közszolgálati rádiós jelenlétét is. Elnök-vezérigazgatóságom lehetőséget nyújt, a rádióknak, mint intézménynek, és a hallgatónak egyaránt arra, hogy kellő figyelemmel elemezve jobb és még jobb irányba fordítsuk azt a fajta párbeszédet, amit a rádió a romániai magyarsággal folytat. A közvetett abban nyilvánul meg, hogy először történik meg, hogy egy ilyen stratégiai fontosságú intézmény élére nem román ember kap mandátumot. Ez olyan kaliberű döntés, amit egyazon napon lehet emlegetni azzal, hogy a kulturális tárca magyar miniszterhez került.

► **A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete nehezményezte, hogy az RMDSZ nem kérte ki a szakmai véleményét.**

– Valószínűleg van egy kommunikációs zavar az RMDSZ és a MÜRE között, amelyen úgy gondolom, segítené az, ha jelezte is volna, aki észrevette, hogy nem jött létre párbeszéd. A közmédiák igazgatótanácsába való nevesítés kérdése nem máról holnapra merült fel. Több hónapja közszájon forgott, hogy a közmédiák igazgatótanácsába az RMDSZ is fog nevesíteni. A szakmai szervezeteknek tehát lett volna idejük letisztázni a kommunikációs zavart.

► **Van-e olyan munkakör, amiről önnek a rádióelnökként összeférhetlenség miatt le kell mondania?**

– A törvény előírásait tekintve nincs, viszont egy morális, illetve elsősorban imidzs-kérdés kapcsán Kelemen Hunor miniszter úr és jómagam úgy döntöttünk, hogy a kulturális minisztériummal való munkaviszonyt, ami napi négy órás személyes tanácsosságot jelent, meg fogjuk szakítani.

► **Rádióelnöki mandátuma alatt melyek a prioritásai?**

– Holnapra (mára – szerk. megj.) összehívtam egy vezetőtanácsi ülést – ez az első a kinevezésemet követően. Időközben minden szinten megtörténtek a találkozások, az átadás-átvétel. Hamarosan következnek a területi stúdiókban tett látogatások, hogy a valóság talaján is képbe kerüljek. Ezt a célt szolgálja egyébként az első vezetőtanácsi ülés is, az ismerkedés mellett nagyon konkrét lépések is szerepelnek a napirenden. Elsősorban a vezetőtanács működési szabályzatát kell aktualizálnunk, jobban összhangba hozni a vonatkozó jogszabályok-

Foto: ÚMSZ

kal. A közép- és hosszú távú stratégiám elsősorban a normalitás megőrzése, azoknak az értékes hagyományoknak a megtartása és továbbmentése, megtartva a médium szavahihetőségét, és a közszolgálati státuszából eredeztethető függetlenségét.

► **Az igazgatótanácsban a szociáldemokraták vannak többségben, akiknek az elnökjelöltjét az ön javára nem szavazta meg a parlament plénuma. Milyen lehet ezek után a viszonyuk?**

– Úgy gondolom, hogy normális lesz a viszony. Amikor 7-6 volt az állás az ő jelöltjük javára, akkor én elmondtam, hogy nem azért vállaltam ezt a megbízatást, hogy elnök-vezérigazgató legyek, hanem azért, hogy a vezetőtanácsban a rádió érdekeit képviseljem. Mindenki részéről helyeslés volt a válasz, elsősorban Ovidiu Miculescu részéről. Úgy vélem,

hogy amikor túleszi magát az első felindulásán és elkezdünk dolgozni, akkor ő is rájön arra, hogy az ő vállalása sem különbözött az enyémtől, és az Alkotmányra letett esküje őt is ugyanúgy kötelezi, mint engem. Mindketten, mindannyian nekiveselkedünk és ki-ki a maga helyén a rádió érdekében fog gondolkodni és cselekedni.

► **Támogatni fogja ön a Maria Țoșchină által bejelentett kisebbségi és gazdasági adók létrehozását?**

– Minden olyan kezdeményezést, amely értéket jelent, értéket hordoz támogatni kell, természetesen felelősséggel elemezve a dolgokat. De azzal az elvi feltétellel, hogy az új kezdeményezés ne menjen a meglévő értékek rovására. Ha úgy tetszik azt az általános elvet tartom alkalmazandónak, melyet így szoktak megfogalmazni: „jogainkat úgy gyakoroljuk, hogy azzal ne tiporjuk romba a másokét.”

► **A közmédiákat az utóbbi években azzal vádolták, hogy túl sok forrásból (reklámok, állami támogatás, tv-rádió adó) jutnak bevételhez. A rádió elfogadhatónak tartaná, hogy bármelyik forrásról lemondassák?**

– Ezt teljességgel elfogadhatatlannak tartom, tudniillik a világon mindenütt a források komplementaritása jelenti azt a szükséges és elengedhetetlen biztonságot, ami a közszolgálati média számára nélkülözhetetlen. Amennyiben közszolgálatról van szó, el kell fogadni, hogy amióta a közszolgálat működik, azt feltételezi, hogy hozzá kell járulni ahhoz, hogy az illető szolgáltatás megvalósulhasson.

Száz szó

Jogsítvány nélkül maradt az az üzletember, aki szociális juttatást kap vakasága után. A 48 éves Marcel Rică Jipanak azután kobozták el a járművezetői engedélyét, miután egy ellenőrzés során kiderült: a Buzău megyei férfi súlyos látássérült. A munkaügyi tárca bizottsága kiderítette, az üzletember tavaly kapta meg a vakaságát tanúsító iratokat, illetve az ezzel járó havi 237 lejt. A vizsgálóbizottság elnöke megrökönyödve vette tudomásul, hogy az illetőnek 20 éve hajtási engedélye van.

Nem értem, hol itt a probléma? Hány játékevezető bíraskodik futballmeccseken, miközben tízezeren követelnek neki szemüveget, nem is szólva a politikai vakaságban szenvedő tisztségviselőkről, akik havi 237 lejmel jóval többet kasszíroznak.

(szűcs el)

Röviden

Ezüst Angyalt kapott Păunescu

Bobby Păunescu (képeinken) román rendező, producer, az *Evenimentul zilei* című napilap tulajdonosa *Francesca* című alkotásáért megkapta a lengyelországi Tofigest Filmfesztivál legjobb rendezőnek

járó díját – írja a *Libertatea* című lap. Az Ezüst Angyal-trófeát, és az azzal együtt járó ötezer eurós pénzjutalmat kiérdemlő film főszereplője Monica Bărlădeanu. A filmet két olasz politikus tiltakozása miatt nem vetíthették Olaszországban. Bobby Păunescu kijelentette, az Ezüst Angyallal járó összeget teljes egészében felajánlja a Moldovai árvízkarosultak megsegítésére.

Webtörténelmet írt Lady Gaga

Lady Gaga lett az első, még élő ember, akinek több mint 10 millió rajongója lett a Facebookon – adta a hírül a BBC. A rekordot beállító énekesnő mögött jelenleg Barack Obama amerikai elnök áll a második helyen 9 millió 824 ezer rajongóval. „Lady Gaga rajongói bázisa gyorsabban nő, mint bárki másé a világon, idén megduplázódott rajongóinak száma. A tízmilliószám elérése számára és a Facebook számára is kiemelkedő teljesítmény” – áll a statisztikát elkészítő Famecount jelentésében. Lady Gaga mindent egybevetve a hatodik legtöbb rajongóval rendelkezik a Facebookon a Texas Hold'em Poker, a Mafia Wars, Michael Jackson, a Facebook és a *Family Guy* című rajzfilmsorozat mögött.

Filmszerepben a francia first lady

A sokoldalú Carla Bruni-Sarkozy filmvásznon próbálja ki tehetségét

ÚMSZ

► Megkezdte legújabb filmjének párizsi forgatását Woody Allen, aki Carla Bruni-Sarkozy francia first ladyt is kamera elé állítja. A *Midnight in Paris* (Éjféli Párizsban) című alkotásban Marion Cottillard, Owen Wilson és Rachel McAdams is szerepel. A stáb Párizs egyik népszerű negyedének félreeső utcácskájában kezdte meg a munkát, a forgatáshoz használt épület ablakait fekete kárpittal fedték le. A francia sajtó ódzkodva fogadta Carla Bruni szerepvállalását, mely etikettszabályok tömegét szegi meg. A konzervatív lapok (*Le Monde*, *L'Humanité*) szűkszavúan számolnak be az eseményről, és főképp az Elnöki Hivatal imázsával való összeférhetlenségét, az államelnöki tisztség tekintélyének megtépzését hangoztatják. Gúnyos bejegyzések olvashatók a blogszférában akkár csak az elnök feleségének utolsó könnyűzenei lemezéről, annak botrányosan alacsony művészi színvonaláról.

A női magazinok (*Elle*, *La Femme Magazine*) az elnökefeleség amúgy is zsúfolt programjáról írnak, kétségessé téve a forgatás lebonyolíthatóságát. ◀

HIRDETÉS

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. július 8.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00

Az elszánt diplomata

Észak-Kenyában meggyilkolják Tessa Quayle politikai aktivistát. A nyomok szenvedélyből fakadó, erős felindultságban elkövetett bűntényre utalnak. Az asszony férje, a szelíd természetű Justin, a Brit Kormány megbízotti Hivatal munkatársa életében először cselekvésre szánja el magát. Lelkiismeret-furdalástól izzva, és a felesége hűtlenségéről szóló pletykáktól megrendülten beleveti magát a nyomozásba.

m1, 22.00

A vágyakozás napjai

Egy középkori házaspár újabb lehetőséget kap a sorstól, hogy balesetben elveszített lányuk helyébe befogadjanak egy ismeretlen, akit házvezetőként alkalmaznak. Anna, a néma lány jelenléte a házban - úgy tűnik - mindent megváltoztat. Vajon a házaspár tud-e élni a nem várt lehetőséggel? Jóvá lehet-e tenni a múlt bűneit? Egy fekete-fehér történet a néma lány szemszögéből.

TV2, 22.20

Egy bolond százat csinál

László Dömötör, az elvált anyakönyvvezető a volt feleségétől éppúgy nem tud szabadulni mint a házasságtól. Elszántan próbál új szerelemre találni, kevés sikerrel. Miután Dömötör feszültségoldóként bepiál a munkahelyén és az egyik esküvőt fenekestül felfogatja, a főnöke kirúgja. Távozás közben megpillant egy tudósítást Lázár Norbertről, a feltörekvő, félvilági producerről.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közlekedés 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Arcélek
9.15 Világjáró
9.40 Lélek Boulevard
10.20 Mirabella Mama házimozi
10.30 A dzsungel könyve
10.55 Zorro (am. kaland sor.)
11.20 Derrick (német krimisor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Térkép - Válogatás
15.40 Fesztiválsorozat
16.05 A mindenséggel mérd magad
16.20 Földön, vízen, levegőben
16.45 Tér-Hatás (ism.)
17.15 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
18.05 25. szélességi fok Délre (francia sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.05 Frank Riva (minisor.)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Madártávlatból
22.00 Az elszánt diplomata (német-angol filmdráma, 2005)
0.10 Sport hírek
0.15 Pustító lavina (német-francia-osztrák katasztrófa f., 2008)

TVR 1

7.00 Hírek
7.30 Az első órában
8.00 Ormányos család (anim. sor.)
8.25 Beaver mindent megold (am. vígj. sor.)
8.55 Miss Universe Románia
9.00 FIFA 2010
10.55 FIFA 2010, stúdióbeszélgetés
11.50 Szerelmi bizonyíték (brazil sor.)
12.35 A palota ékköve (ism.)
13.45 FIFA 2010, info
14.00 Hírek, sport
14.45 Egyszerűen ízetes
14.55 Teleshopping
15.35 Akzente
16.35 FIFA 2010, info
16.55 Kis Dorrit (angol minisor.)
17.55 Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás
18.10 Sziluetbarát receptek
18.45 A palota ékköve (dél-koreai sor.)
20.00 Hírek
20.45 Sport
21.00 FIFA 2010, info
21.20 Miss Universe Románia
23.15 Dr. House (am. sor.)
0.00 Hírek
0.15 Csillagközi romboló (am.-angol akció sor.)

VIASAT 3

7.50 Columbo: Kettős vágás 9.20 Gyilkos sorok 10.20 Smallville (sorozat) 11.10 Testvérek (sorozat) 12.00 Kincsek a padlásán 13.00 Segítség, szülő vagyok! 14.00 A médium (sorozat) 16.00 Gyilkos számok 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 19.00 Holdfény (sorozat) 20.00 Jóbarátok (sorozat) 21.25 Gyilkos számok (sorozat) 22.20 CSI: A helyszínelők (sor.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Színészpálánták (sor.)
11.00 Úditó (ism.)
11.55 Nappali
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.35 Slovenski Utrinki
15.05 Együtt
15.35 Telesport (élő) WTA Tour női teniszturna Élő közvetítés a Római Tenisakadémiáról
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután
18.40 Elit gimni (olasz drámasorozat)
19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sport hírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Már egyszer tetszett!
22.00 A vágyakozás napjai (magyar játékf., 2009)
23.45 Az Este
0.15 Hírek
0.20 Sport hírek
0.25 Memento (ism.)
0.30 Teadélután (ism.)
1.30 Nappali (ism.)

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (ism.)
7.50 Lehet, hogy nem tudtad
8.00 FIFA 2010, stúdióbeszélgetés
8.30 A világ városai
9.00 Utazás párhuzamos világokban (kan. sor.)
10.00 Hírek, Sport
10.20 Tengerparti találkozás
11.50 FIFA 2010, elődöntő
13.45 Teleshopping
14.30 A parlamenti pártok fóruma
15.00 Együtt Európába
16.00 Mindig optimistán (ausztrál sorozat)
17.00 Turista Romániában
18.00 Euronews híradó
18.15 Lehet, hogy nem tudtad
18.30 A világ városai
19.00 Starhunter 2300 (kanadai sci-fi, 2003)
20.00 Elisa lánya (olasz sorozat)
21.00 Sikerkép
21.30 A térképen túl
22.00 Hírek
23.10 Rög a vérben (angol sorozat)
0.50 Az én költségvetésem
1.20 Kívül tágasabb (német-amerikai filmdráma, 2005)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 BoxBuster: Bernard Hopkins - Enrique Bernales 15.30 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információ (live) Vali Moraru műsora 20.05 Szökevadást 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE PPV

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Thomas, a gőzmozdony
10.20 Dogstar, az eb-busz
10.45 Derek, a fenegyerek (kan. ifj. sor.)
11.30 Spirski Ekran
11.55 Unser Bildschirm
12.20 Van öt perce?
12.30 Átjáró
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Magyar évszázadok
15.10 Harmónia
15.35 Hétmérföld
16.10 Kalandozó
16.40 Egy lépés előre (sor.)
17.30 Bűvölet (olasz sor.)
18.20 Magyar retro Válogatás
19.15 Épített szépségek
19.45 Bob, a mester
19.55 Thomas, a gőzmozdony
20.05 Afrika gyöngyszeme (port. sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Afrika gyöngyszeme (port. sor.)
22.20 Stingers (auszt. krimisor.)
23.05 Záróra - Frenák Pál
23.35 McLeod lányai (ausztrál sorozat)
0.20 Elit gimni (olasz drámasorozat)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 ProTV hírek, sport
9.55 Könyvbemutató
10.00 Mircea (román filmdráma, 1989, 1. rész, ism.)
12.00 Fiatál és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTV hírek, sport
13.45 Apu boldogsága (amerikai romantikus dráma, 2007)
16.00 Fiatál és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTV hírek, sport
20.30 Desperado

(am.-mexikói akcióf., 1995)
22.30 ProTV hírek
23.00 Terminátor - Sarah Connor krónikái (amerikai sorozat)
0.00 Desperado (amerikai-mexikói akcióf., 1995) (ism.)
2.00 ProTV hírek, sport, időjárás (ism.)
3.00 20 év múlva (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat)
11.15 Predesztináltak (sorozat)
12.30 Mindörökké együtt (sorozat)
14.00 Ana két arca (sorozat)
15.30 Viktória (sorozat)
16.30 A kötelék (sorozat)
17.30 Igaz történetek
18.30 Mindörökké együtt (sorozat)
19.30 Szívek iskolája (sorozat)
20.30 Predesztináltak (sorozat)
21.30 Analia másik arca (amerikai sorozat)
22.30 Éjszakai történetek
23.30 India (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 ittHON (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentini sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.15 A profécia (francia-svájci kaland sor.)
17.10 A szerelem rabjai (arg. sor.)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroréalitá
21.05 Fókusz
21.40 Barátok közt (magyar sor.)
Közben: RTL-hírek
22.25 Hetedik érzék (am.-kan. sor.)
Utána: RTL-hírek
23.20 Dögöltött akták (am. krimisor.)
0.25 Holtodiglan, holtodiglan (am.-kan. sor.)
0.55 Kemény zsaruk (am. akció sor.)
2.15 Reflektor

TV2 TV 2

7.00 Segítség magadon!
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz - Telefonos játék
11.15 Teleshop
12.20 Páncélos felmentősereg (am. akcióf.)
14.25 Kvíz - Telefonos játék
15.55 Szentek kórháza (auszt. sor.)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Joshi Bharat
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények
20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
21.10 Aktív - A TV2 magazinja
21.45 Hóhullám (szórakoztató műsor)
22.20 Egy bolond százat csinál (magyar vígj., 2006)
Közben: Kénsorsolás
0.25 Painkiller Jane (kan.-am. sci-fi sor.)
1.25 Tények Este
1.55 EZO.TV
2.50 En picic szemem (angol-am.-francia horror, 2002)
4.20 Segítség magadon! (ism.)

PRIMA TV

6.30 Micimackó (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Testvérek (sor.)
8.20 Sport Florentinával
8.30 Teleshopping
9.00 Szakértők (talk show)
10.00 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat)
10.30 Kis angyalok
11.30 Pinokkió
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Született feleségek (amerikai sor.)
15.00 Leszámolás Denverben (amerikai krimi, 1995)
17.00 Szakértők (talk show)
18.00 Hírek, sport
19.00 Fókusz Sport
19.30 A cseresznye a tortán (reality show)
20.30 Mondenii Show
22.00 Focus Monden (ism.)
22.15 Lököttek (román vígjáték sor.)
23.15 Piedone Afrikában (olasz akció-vígjáték, 1978)
1.00 Hírek, sport
2.00 Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.)
3.00 Senki sem tökéletes

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitamúsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
11.05 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
11.30 Negyedik (ism.)
12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Széles út (ism.)
Motoros életmód-magazin
15.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
16.05 Vetítő (ism.)
17.05 Arcok a liftben (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
23.05 Sziluet (ism.)
0.05 BBC Híradó (ism.)
0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

6.30 Autókereskedők - Ferrari 308 GT4
7.00 Motorkerékpár-építő VB - Chica és Barragan
8.00 Újjáépítők
9.00 Hogyan csinálják? (talk show)
9.30 Hogyan működik?
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amcsi motorok - NHL /B-2 bombázó motor
12.00 Amerika legőrültebb versenyei
13.00 A túlélés törvényei - Texas

15.00 Ötödik sebesség
14.30 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült? - Vírusok órája
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 Fegyvertények - Tűzerő
20.00 Túlélés törvényei - Alaskai-hegység
21.00 Hogyan készült? 22.00 Hogyan működik? 22.30 Harc az elemekkel 23.30 Piszkos munkák - A kínai negyed kukása
0.30 Fekete arany
1.30 Dühöngő világ - Dühöngő indulatok
2.30 Hogyan működik? - Fa

KANAL D

8.15 Házasulandó fiam van 9.30 Ezüst szerelem (sorozat)
11.30 Vendéglő nálunk otthon 12.30 Hírek 13.15 Orovosok 14.45 Árulás a családban (sorozat)
16.30 Légy az enyém 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Házasulandó fiam van 20.30 Nekem van a legjobb feleségem 21.45 1001 éjszaka (sorozat)
23.15 A gyanú árnyékában (amerikai film dráma)
1.30 Ezüst szerelem (ismétlés)

HALLMARK

10.00 Foyle háborúja (angol sorozat)
12.00 Amy-nek ítélve (amerikai sorozat)
13.00 Órangyal (amerikai sorozat)
14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus (sorozat)
15.00 Foyle háborúja (angol sorozat)
17.00 A győztes is veszít (kanadai filmdráma, 2008)
19.00 Amy-nek ítélve (amerikai sorozat)
20.00 Trükkös hekus (sorozat)
21.00 Órangyal (amerikai sorozat)
22.00 Elrejtett bűnök (kanadai thriller, 2009)

Július 7., szerda

Az év 28. hete és 188. napja, hátravan 177 nap

Ma Apollónia nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Apollónia női név az Apollonius férfinév (magyar változata Apolló) női párja. Holnap Ellák napja van.

Évfordulók

- 1916-ban David Lloyd George-ot kinevezték Nagy-Britannia hadügy-miniszterévé.
- 1939-ben Kárpátalján megszűnt a katonai közigazgatás, hatályba lépett a polgári közigazgatásra vonatkozó rendelet.
- 1941-ben a jugoszláv hegyekben megkezdődött a Tito vezette partizánfelkelés.
- 1969-ben Kanadában a francia nyelvet az angollal egyenjogúnak ismerték el.

Vicc

– Na, hogy megy a lányodnak az autózézetés?
– Mint a villám!
– Olyan gyorsan?
– Á! Hol egy fába, hol egy oszlopba csapódik.

Recept

Magyaros körömpörkölt

Hozzávalók: 3-4 köröm, 2 fej vöröshagyma, 1 evőkanál pirospaprika, 2 db zöldpaprika, 1 db paradicsom, 3 evőkanál olaj, 1 ek. vegeta, só.

Elkészítés: A megtisztított körömet kuktafazékba rakom, majd gyengén sózott vízben olyan puhára főzöm, hogy a csontok kicsúszhasanak belőle. Levéből kivesszem, az összes csontot eltávolítom, és a húst félreteszem. A vöröshagymát tisztítás után apróra metélem, az olajon üvegesre fonnyasztom, ezután a tűzről lehúzva belekeverem a pirospaprikát, a vegetát és a borsot. Ráöntök két evőkanál köröm-főzolevet, majd a tűzre visszateszem. Rádobom a kicsontozott, darabokra vágott húst, a felszeletelt zöldpaprikát meg a paradicsomot és annyi főző lével öntöm fel, amennyi majdnem ellepi. Fedő alatt pár percig forralom. Sós vízben főtt burgonya és ecetes savanyúság illik hozzá.

Gondolatjel

Visky István rovata

Csak kevés ember látszik annak, ami valójában. Álarcokat hordunk, velünk születnek ezek az álarcok. Kevés ember veti le magáról vagy szakad le róla. Ők azok, akik annak látszanak, amik valójában. Ezek az emberek vagy szentek, vagy tönkrement reménytelen teremtmények. A szentek nem azért szentek, mert tökéletesek, ha-

nem azért, mert tartoznak valahova, életüket átadták valakinek, hordunk mit takargatniuk, őszinték. A tönkrement emberek pedig már nem akarnak semmit takarni, mert értelmetlennek látják az életüket. Az a közös mindkettőben, hogy lemondott magáról. Az egyik azért, hogy éljen, a másik azért, hogy elpusztuljon. A többiek végül is hazudnak.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Szükségét érzi annak, hogy legyen mozgáster, szabadsága, de ne feledje, hogy ez a társára is vonatkozik. Párkapcsolata jól alakul.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Hold, ami a jegyét urálja, új reményekkel kecsegteti. Vigyázzon, hogy egy meggondolatlan döntéssel ne hogy elrontson mindent.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Bolygója arra inti, hogy ne ragadjon le a részletekénél. Engedjen szabadságigényének, és akkor sokkal vidámabbá, könnyedebbé válik.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Ki tudja kívánni, míg egybekelhet szerelmével? Fülíg szerelmes, de azért tartsa nyitva a szemét is.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Szinte bolondulásig jó kedve van. Ma kész minden mókára. Ezzel különösen a gyerekeinek szerez örömet.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Barátjának tanácsra van szüksége, ám nem biztos, hogy amit mond neki, azt meg is fogadja. Ettől függetlenül Ön a jövőben is támogatni fogja.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Felmerül Önben, hogy új helyre költözik, ezért átböngézi a hirdetési rovatokat. Ha végül mégiscsak marad, a lakásnézés és keresés akkor is jó szórakozás.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Munkájában nagyobb változás előtt áll. Legyen elővigyázatos feletteseivel és ne kapkodjon, ha beszámolót tart.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Mindent elkövet, hogy elnyerje párja vonzalmát. A legtöbb munkahelyi vagy családi vita nem végre megy, hagyjon nekik gondolkodási időt.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Ne ragaszkodjon túlságosan a meglévő dolgokhoz, próbálja elfogadni a változtatásokat! Alkalma nyílik arra, hogy eltávolítsa az szükségtelen dolgokat.

VÍZJÉNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Sajnos, nehézségek adódhatnak magánéletében. A fájó sérelmeket ki kell alaposan beszélni, megtárgyalni, és minden helyre jöhet.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A bolygóállás bizonyos reményei beteljesedésére utal. Magánéleti kapcsolatában valakiben csalódik, akit pedig szeretett.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Gyakran lesz erősen felhős az ég, de eleinte keleten, délkeleten még sok lesz a napsütés. Sokfelé valószínű eső, zápor, zivatar. Az északi, majd a nyugatira forduló szél megélelni, a Bánságban időnként viharossá válik.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	21°C	14°C
Brassó	20°C	11°C
Bukarest	30°C	17°C
Csikszereda	20°C	11°C
Kolozsvár	19°C	13°C
Marosvásárhely	20°C	14°C
Nagyvárád	21°C	14°C
Szatmárnémeti	18°C	15°C
Temesvár	21°C	14°C

Tálalás

Horváth István

* * *	LÚGOS KEMHATÁSÚ	ERSZÉNYES ÁLLAT	KICSI	ARGENTIN FOLYÓ	PÁROS SZAK!	FOGY AZ ANYAG	ARRA A HELYRE VISZ AZ ÁR	A REJT-VÉNY MEGFEJTÉSE	A VOLGA MELLÉK-FOLYÓJA
KAPASZKODVA FÜGŐZKÖDIK									
OSZON									
PASZILY BOTJA					TÖRÖK MÉLTÓSÁG SÖRÖN VAN				
... MARS! (EREDJ INNEN)				IGAZNAK FOGAD EL NYELVTANI TOLDALEK					IDŐSZAKOS ALLÓVIZ
FRANCIA NÉVELŐ			KÍNRM JELZŐJE MEZEI						
RÓMAI I		... RÁBYJÓ-KAI MŰVE KÉZZEL JELEZ				PRO ... ISTENÉRT ... FARRÓV; SZINÉSZNŐ			
KISÜL, KIPERZSE-LŐDIK					HOGORVA HER MAJESTY (RÖV.)				
FÁSULT				NEVES GRAMH					
TESTI JEL							HOLNAP IS EZ VAN		

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László
Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás
Vezető publicista: Agoston Hugó

Főmunkatársak: Biró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László
Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Híttér) Darvas Beáta (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők: Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók: Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Terjesztési menedzser: Bérés Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

r · a · d · i · o
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88.3 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Német–spanyol „visszavágó”

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A Nationalmannschaft nyolcadik alkalommal, Spanyolország viszont először juthat döntőbe labdarúgó-világbajnokságon, miután a két ország válogatottja egymással találkozik a dél-afrikai torna ma este 21.30-kor kezdődő második elődöntőjében.

Löv óvatos, de bizakodó

A négy-nullal kezdő és ezt a „normát” az angolok és az argentinok ellen állandósító német csapat szervezetsége és átütő játékereje tudatában lendül neki, s húsz év után ismét ünneplné a legértékesebb serleg elhódítását. S visszavágna az ibéreknek a két évvel ezelőtti, Európa-bajnoki vereségért, amely kontinensbajnokká koronázta a La Roját. Joachim Löwnek meg kell tippelnie a sárga lapok miatt hiányzó ifjú támadó, Thomas Müller legjobb helyettesét. Ez Toni Kroos, Piotr Trochowski, a jó ideje sérült Cacau, sőt, az újonc középpályás, Sami Khedira is lehet.

A Nationalelf tehát Manuel Neuer–Philipp Lahm, Per Mertesacker, Arne Friedrich, Jerome Boateng–Sami Khedira, Bastian Schweinsteiger–Toni Kroos (Piotr Trochowski), Mesut Özil, Lukas Podolski–Miroslav Klose összeállításban kezdhet.

Szakmai szemmel – Muzsnay Zsolt

A németek játéka volt a legmeggyőzőbb ezen a vb-n, ők az én favoritjaim – szögezte le az ÚMSZ-nek Muzsnay Zsolt. Az egykori válogatott labdarúgó szerint a dél-amerikai válogatottak szereplése csalódás, s az okok a csapatjáték hiányában kereshetők. „Uruguay csapat, ugyanez nem érvényes a brazilokra s az argentinokra” – tette hozzá.

Ballack-bánat. Két évvel ezelőtt, az Európa-bajnokságon a spanyolok legyőzték a németeket Fotó: archív

Löv reméli, hogy az eddig remekül szuperáló csapat-szellemet nem aknázza alá a Lahm–Ballack-ellentét, nevezetesen előbbi kijelentése, mely szerint nem szívesen válna meg a Ballacktól annak sérülése miatt kapott kapitányi karszalagtól. Ennek hallatán Ballack ott hagyott csapat-paport, és azonnal hazautazott.

A kényes helyzetet bonyolítja, hogy a csapatnácás – Mertesacker, Schweinsteiger, Klose és Friedrich – testületileg a kedvenc, Lahm mögé állt, s ez arra engedett következtetni, hogy Ballack már nem áll olyan közel hozzájuk. A szövetségi kapitány a spanyolokat tartja a vb elsőszámú esélyesének, mivel két-három éve egyenletesen jó teljesítményt nyújt a csapat. „Az argentinoknak volt egy Messi-jük, de a spanyoloknak több

is van, sok olyan játékosal rendelkeznek, aki képes egyedül eldönteni a meccset. A spanyolok jobbak, mint az angolok és az argentinok, támadásban és védekezésben is erősek, alig hibáznak, mégis meg kell próbálnunk hibára kényszeríteni őket. Magabiztosak vagyunk, mert régóta nem volt olyan német csapat, amely ilyen látványos támadójátékra képes, és akár kilencven percen keresztül is uralni tudja a meccset” – összegzett Löw.

Egy kis történelem – 1

Az 1954-ben, 1974-ben és 1990-ben világbajnok németek lám két évtizedes gyakorisággal nyernek vébét, s könnyen meglehet, hogy nem szakad meg ez a „hagyomány”. Miután 17. alkalommal a vb-mezőny tagjai, s a három cím mellett négy ezüstérmet és három bronzot is begyűjtöttek, a mérce 2010-ben sem kerülhet alább a dobogós helynél.

A vb-részvételek német csúcstartói Lothar Matthäus és Uwe Seeler, előbbi 22-szer szerepelt a '86-os, '90-es, '94-es és '98 világbajnokságon, utóbbi pedig 21-szer 1958-ban, 1962-ben, 1966-ban és 1970-ben. Ami a gólokat illeti, a harmadik vébéjén szereplő Klose beírta a csúcstartó Gerd Müllert, aki 1970-

ben és 1974-ben 14 alkalommal zörgette meg az ellenfelek hálóját.

A németek az európai 4. csoport győzteseként kvalifikálták magukat a dél-afrikai seregszemlére. Az évek során 97 mérkőzést vívtak a vébéken, 59 győzelem mellett 19 döntetlent és ugyanannyi vereséget gyűjtöttek, összgólarányuk 203-116. A 200. vb-gólt Thomas Müller szerezte az argentinok ellen.

Torresszel vagy nélküle?

A La Roja-tizenegy 60 év után jutott ismét a legjobb négy közé, s most itt a lehetőség a nagy kiugráásra, két Európa-bajnoki cím (1964, 2008) után a világbajnoki megkoronázásra.

Vicente del Bosque szövetségi kapitány azon gondolkodik, hogy nevezze-e a kezdőcsapatba a formán kívül játszó Fernando Torrest. „Nagyon fontos pontja a támadójátékunknak – nyilatkozta a szakvezető –, ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy érinthetetlen.”

A spanyolokon nyomokat hagyott a paraguayiakal vívott küzdelem. Cesc Fabregas a vállát fájálta, Sergio Ramost fejbe rúgták, Carles Puyol pedig a fejére kapott ütést kérte lecserelését.

Ennek ellenére, számításnak jétékukra. A spanyol kezdőtizenegy az alábbi lehet: Iker Casillas–Sergio Ramos, Gerard Piqué, Carles Puyol, Joan Capdevila–Sergio Busquets, Xavi, Xabi Alonso, Andres Iniesta–Fernando Torres (Pedro Rodriguez), David Villa.

A durbani Moses Mahida Stadionban, a magyar Kassai Viktor sípszavánál, Del Bosque „nyílt, folyamatos és akciódús” mérkőzést vár, tudván, hogy „a németek is a gyors támadófutballt játsszák, az offenzív stílust képviselik”. A mai lesz a 21. német-spanyol párharc, eddig a nyolc német és hat ibér győzelem mellett hat döntetlen is született. Az utolsó két összecsapást a spanyolok nyerték, akik 2003-ban 3-1-re győztek, a 2008-as Európa-bajnokság döntőjében pedig 1-0-ra.

Egy kis történelem – 2

Spanyolország sosem volt vb-dobogós, a legjobb helyezések számító negyedik helyet pedig nagyon rég, 1950-ben szerezte meg, Braziliában. A mostani gárda többre képes, mert két-három esztendeje összetételében állandósult, összeszokott, egyszerű játékosokból ötvöződött.

A vb-részvételek rekordere Andoni Zubizarreta, aki 1986-ban, 1990-ben, 1994-ben és 1998-ban összesen 16-szor őrizte az ibér kaput. A mostaniak közül Iker Casillas (13) és Carles Puyol (12) áll a legközelebb a legendás hírű hálóőröz. Nyolc góllal David Villa vezet a vb-örökranglistán, amelyen Morientes, Butragueno, Basora, Raul és Hierro is „csak” 5-5 találattal szerepel.

A spanyolok az európai 5. selejtezőcsoport győzteseként kvalifikálták magukat a vb-re, tizenharmadszor tagjai a vb-mezőnynek. Az 54 mérkőzésből 26-ot megnyertek, 12-t döntetlenre játszottak, 16-ot pedig elvesztettek, összgólarányuk 86-57. ◀

Röviden

Nézőcsúcs Wimbledonban

Nézőcsúcsnak számító 32 036 szurkoló látogatott ki vasárnap a wimbledoni tenisztorna zárónapjára. Az All England Club pályáin ekkor láthatták a férfi egyesben diadalmaskodó Rafael Nadalt, vagy éppen a juniorok között fantasztikus sikert arató magyarokat, Fucsovics Mártont és Babos Tímeát. A kététes füvespályás tornára összesen 489946 néző váltott belépőt, ez a második legmagasabb szám a viadal történetében, tavaly ugyanis 511043-an voltak kíváncsiak a mérkőzésekre.

Tilos a vuvuzela a bikafuttatáson

Kitiltotta a labdarúgó-világbajnokságon megismert vuvuzelát Pamplona spanyol város vezetése a szerdán kezdődő híres bikafuttatásról. A trombitászerű hangszer igen népszerűvé vált Spanyolországban, különösen, hogy az ibériai ország fociválogatottja szerda este az elődöntőben folytatja a küzdelmet a világbajnoki címért. Pamplonában azonban nem kérnek a futballőrület ilyenfajta megnyilvánulásából. A fesztivál kedden a Chupinazo nevű ünnepséggel nyílik meg, a bikák szerdától lépik el a szűk utcákat.

New Yorkba tart a phoenixi centersztár

A New York Knickshez igazol Amare Stoudemire, az észak-amerikai profi kosárlabda-bajnokság (NBA) egyik legjobb centere. A 27 éves, ötszörös All Star válogatott játékos Phoenixből költözik a “Nagy almába”, ahol öt idény alatt 99,7 millió dollárt fog keresni. A 2002-es bemutatkozása óta a Suns-nál szerepelt Stoudemire pályafutása során átlagosan 21,4 pontot és 8,9 lepattanót szerzett meccsenként. Új szerződését leg hamarabb holnap írhatja alá.

Nehéz program előtt a CFR

Nem lesz sétagalopp a Kolozsvári CFR számára az idei szezon, a július végétől rajtoló Liga I-ben, majd a Bajnokok Ligájában és a Román Kupában akár 29 mérkőzésen léphet pályára idén. A friss román bajnoknak eleinte még csak egy mérkőzése lesz hetente, majd szeptember közepétől elindul a Bajnokok Ligája, továbbá a Román Kupában is helyt kell állnia a címvédőnek. A klub vezetősége szeretné, ha elkerülnék a 2008-2009-es szezonban tapasztaltakat, ahol a BL miatt az őszi forduló után csak a negyedik helyen álltak, hat pontra az első helyezettől, végül nem tudták megvédeni bajnoki címüket.

Csányi Sándor az MLSZ új elnöke

Labdarúgás

Hírosszefoglaló

▶ A Magyar Labdarúgó Szövetség telki edzőközpontjában tartott rendkívüli, tisztújító közgyűlésén egyhangúlag Csányi Sándort, az OTP Bank elnök-vezérigazgatóját választották meg a szervezet új elnökének. A 102 küldöttből 89 jelent meg a közgyűlésen, s az elnökválasztás során az egyetlen jelöltként induló, 57 éves üzletembert 82 küldött támogatta. Senki nem voksolt nemmel, illetve senki nem tartózkodott, heten nem szavaztak.

„Nagyon köszönöm a bizalmat. Talán jó is, hogy heten nem szavaztak igennel, mert ez arra ösztönöz, hogy munkásságommal őket is megnyerjem majd, illetve nekik is bizonyítsak. Nem udvariasságból mondom, de ezt a felkérést nagy megtisztelésnek, egyúttal életem legnehezebb feladatának tartom – mondta köszöntő beszédében Csányi Sándor. – Nem vagyok benne biztos, hogy meg tudom oldani, de mindent megteszek azért, hogy sikeres legyek”.

Vizi E. Szilveszter akadémikus, az MTA korábbi elnöke 84, Kovács Árpád, az Állami Számvevőszék koráb-

Csányi Sándor Fotó: MTT

bi elnöke 83, Bánki Erik, a parlament sport- és turizmusbizottságának fideszes elnö-

ke 83, Berzi Sándor, a Videoton FC ügyvezetője, az MLSZ korábbi főtíkára 76, Anthony Radev, a McKinsey Company partnere 79, Borbély Zoltán, a Legfőbb Ügyészség szóvivője 82 voksot kapott, A profikat képviselő Tarsoly Csaba 81 szavazattal került az elnökségbe, Dankó pedig 73 vokssal.

Andreas Kuhn az európai szövetség (UEFA) megfigyelőjeként a szervezet és Michel Platini elnök nevében gratulált az új elnöknek, továbbá örömet fejezte ki, hogy milyen egyetértésben és különbözőbb vita nélkül zajlott le a rendkívüli tisztújító közgyűlés. Az öt évre megválasztott

új MLSZ-elnökség alakuló ülését követő sajtótájékoztatón Csányi Sándor elnök bejelentette: Berzi Sándor lett az MLSZ alelnöke és egyben nemzetközi igazgatója. A főtíkári poszton a várakozásoknak megfelelően Vági Márton váltja Róka Gézát, aki főtíkári-helyettesként folytatja munkáját.

Erwin Koeman szövetségi kapitány sorsával kapcsolatban Csányi elmondta, a héten találkozik a holland szakemberrel, s a következő elnökségi ülésen döntenek arról, hogy a jövőben ki irányítja a felnőtt válogatottat, mert előtte el szeretnék olvasni a szakmai beszámolóját. ◀